

**Міністерство освіти і науки України
ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені В.Стефаника»
Навчально-науковий Інститут мистецтв
Кафедра сценічного мистецтва і хореографії**

**EUROPEAN CREDIT TRANSFER SYSTEM
ECTS - ІНФОРМАЦІЙНИЙ ПАКЕТ**

**Спеціальність 026 «Сценічне мистецтво»
перший (бакалаврський) рівень вищої освіти**

ЗМІСТ

1. ОРГАНІЗАЦІЙНА СТРУКТУРА КАФЕДРИ:

а) Адреса:

навчальний корпус Навчально-наукового Інституту мистецтв, вул. Ак. Сахарова, 34-а,

м. Івано-Франківськ , 76014

б) Контактні телефони:

тел.: +38 (0342) 52-34-29

Приймальня директора

тел. .: +38 (0342) 52-34-29

с) Інформація про склад Інституту:

Директор Навчально-наукового Інституту мистецтв:

Грицан Анатолій Васильович,

професор, кандидат історичних наук, заслужений діяч мистецтв України

тел.: +38 (0342) 52-34-30 e-mail: art@il.if.ua

Заступник директора з наукової та навчально-методичної роботи:

Волощук Юрій Іванович,

кандидат мистецтвознавства, доцент

тел.: +38 (0342) 52-31-35

Заступник директора з навчально-педагогічної роботи:

Хомин Василь Михайлович,

доцент

тел.: +38 (0342) 52-34-29

Заступник директора з навчально-педагогічної роботи, заочного та дистанційного навчання:

Юсипчук Юрій Володимирович,

кандидат мистецтвознавства, доцент

тел.: +38 (0342) 52-34-29

Заступник директора з навчально-виховної роботи та міжнародного співробітництва: **Мулик-Коцовська Лідія Петрівна,**

старший викладач

тел.: +38 (0342) 52-34-29

Диспетчер:

Капустяк Тетяна Павлівна

тел.: +38 (0342) 52-34-29

Вчений секретар ради:

Чикирис Інна Геннадіївна,

тел.: +38 (0342) 52-34-29

d) Кафедри:

КАФЕДРА СЦЕНІЧНОГО МИСТЕЦТВА І ХОРЕОГРАФІЇ

(Адреса: каб. 207, навчальний корпус Навчально-наукового Інституту мистецтв, вул. Академіка Сахарова, 34-А, м. Івано-Франківськ, 76014, тел. (0342) 52-34-29; поштова скринька – kthm@pu.if.ua)

Склад кафедри:

Грицан Н.В. – доцент, заслужений працівник культури України, завідувач кафедри сценічного мистецтва і хореографії;

Грицан А.В. – кандидат історичних наук, професор, заслужений діяч мистецтв України;

Фіцалович Х П. – професор, народна артистка України;

Кривень М.Я. – професор, народний артист України;

Кукуруза Н.В. – кандидат мистецтвознавства, доцент, заслужений працівник культури України;

Дрозда П.В – кандидат мистецтвознавства, доцент;

Осадчук Т.Р. – кандидат мистецтвознавства, асистент;

Грицак В.С. – старший викладач, заслужений діяч мистецтв України;

Мулик-Коцовська Л.П. – старший викладач;

Добряк О.Я. – старший викладач;

Скобель Ю.М. – старший викладач;

Васірук С.О. – старший викладач;

Олексюк Г.В. – викладач;

Прокоп'як В.Б. – асистент;

Кирильчук Н.П. – асистент;

Білієнко Д.О. – провідний концертмейстер;

Муляк З.М. – провідний концертмейстер;

Фейда Ю.Ю. – провідний концертмейстер;

Фейда О.Ю. – концертмейстер;

Фесенко В.С. – концертмейстер;

Прокоп'як І.В. – старший лаборант;

Чикирис М.В. – інженер з технічного обслуговування засобів навчання.

2. Витяг з «Відомості щодо здійснення освітньої діяльності у сфері вищої освіти. Державний вищий навчальний заклад «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» [Електронний ресурс] : [Веб-сайт]. – Електронні дані. – Режим доступу:

<https://mon.gov.ua/ua/ministerstvo/poslugi/licenzuvannya/vidomosti-pro-pravozdijsnennya-osvitnoyi-diyalnosti/ivano-frankivska-oblast-l>

3. ПЕРЕЛІК НАПРЯМІВ ТА СПЕЦІАЛЬНОСТЕЙ З ПІДГОТОВКИ ФАХІВЦІВ НА ФАКУЛЬТЕТІ ІЗ ЗАЗНАЧЕННЯМ ЛІЦЕНЗІЙНОГО ОБСЯГУ ТА ТЕРМІНУ НАВЧАННЯ

Галузь знань: 02 «Культура і мистецтво»

Спеціальність: 026 Сценічне мистецтво

Термін навчання – 3 роки 10 місяців

Ліцензійний обсяг:

денна форма навчання – 30 осіб

заочна форма навчання – 30 осіб

4. УМОВИ ДЛЯ НАВЧАННЯ

Кафедра театрального мистецтва має 1 кабінет для роботи завідувача кафедри з викладачами і студентами. За кафедрою закріплена також спеціалізовані аудиторії (001, 409, 410, 411, 502 (концертна зала), 504 (гримувальна), 509, 511). Для проходження практик студентами акторської спеціалізації укладені угоди з Івано-Франківським обласним академічним українським музично-драматичним театром імені Івана Франка, Коломийським академічним обласним драматичним театром імені І.Озаркевича, Івано-Франківським академічним обласним театром ляльок ім. Марійки Підгірянки, Театром фольклору, народних свят і видовищ, Івано-Франківською обласною філармонією.

5. ОСНОВНІ МЕТОДИ ВИКЛАДАННЯ І НАВЧАННЯ, ЩО ВИКОРИСТОВУЮТЬСЯ В НАВЧАЛЬНОМУ ПРОЦЕСІ. СПОСОБИ ОЦІНЮВАННЯ ЗНАНЬ СТУДЕНТІВ

Театр – вид мистецтва, який першорядним значенням в житті суспільства визначає формування художнього відображення дійсності на засадах моральності та естетизму. Із розвитком духовної культури суспільства розвивалося, змінювалося та удосконалювалося й театральне мистецтво. В умовах переходу до ринку, коли високопрофесійний рівень людини найчастіше стає головним чинником її соціального становища, перед українським суспільством постає потреба забезпечення високої кваліфікації спеціалістами, які працюють у сфері культури й мистецтва. Головним своїм завданням викладачі кафедри визначають виховання актора як самостійного художника, творця образності, що майстерно володіє технікою та методами мистецтва, спираючись на відомі положення театральної педагогіки, створеної протягом багатьох десятиліть провідними митцями. Виховання акторів як високо досвідчених фахівців, допомога їм сформуватись як особистостям та утвердитись на передових громадських і естетичних позиціях є основною метою педагогічної діяльності науково-педагогічних працівників інституту.

Специфіка навчання на кафедрі сценічного мистецтва і хореографії полягає у доборі індивідуальних педагогічних методів навчання та самостійній роботі студентів. Творчі доробки студентів – майбутніх акторів під керівництвом високопрофесійних фахівців водночас є і формою звітності, які проводяться щосеместрово. Свої творчі здобутки студенти мають змогу застосовувати у студентському Поетичному театрі. Викладачі та студенти кафедри активно співпрацюють з Івано-Франківським обласним академічним українським музично-драматичним театром імені Івана Франка, Коломийським академічним обласним драматичним театром імені І.Озаркевича, Івано-Франківським академічним обласним театром ляльок імені Марійки Підгірянки, Івано-Франківським обласним театром фольклору, народних свят і обрядів, обласною телерадіокомпанією «Карпати», обласним телебаченням «Галичина», театрами України, Польщі.

Методологічною основою спеціальності 026 «Сценічне мистецтво» є вивчення досягнень К.С. Станіславського та В.І. Немировича-Данченка, «школи

корифеїв», школи «корифеїв українського театру», творчої та педагогічної спадщини Л.С. Курбаса. Зміст спеціальності зумовлений сучасними розробками проблем театрального мистецтва, теорією акторської діяльності, роботами в галузі дидактики і практики театральної педагогіки. Специфіка вивчення предметів спеціальності потребує засвоєння студентами знань та вмінь, необхідних для роботи в професійному драматичному театрі і кіно для створення оригінального сценічного образу. Програмовий матеріал з підготовки актора весь час оновлюється науковими розробками в галузі театрального мислення і творчості, свіжими і несподіваними театральними ідеями, естетичною практикою сучасного театру. Спираючись на систему, розроблену Станіславським, театральна школа вбирає в себе напрацювання інших майстрів сцени: В. Немировича-Данченка, В. Мейєрхольда, Є. Вахтангова, М. Чехова, Г. Товстоногова, О. Єфремова, Ю. Любимова, А. Ефроса, П. Фоменка, А. Васильєва, С. Данченка, М. Резніковича, Ф. Стригуна та ін. Не може не впливати на процес навчання майстерності актора і світова театральна практика. Мистецтво Б. Брехта, П. Брука, Є. Гротовського, Р. Стурра, Э. Някрошюса і П. Шеро, яке стало доступним сучасному театралові, підлягає не тільки спеціальному театрознавчому осмисленню, а й загальним тенденціям розвитку театрального мистецтва в цілому.

Різноманітність методик викладання зумовлюється особливостями конкретного акторського курсу і наявною сценічною традицією, та, як вже відзначалося, вищим театральним контекстом часу. Програми фахових дисциплін зі спеціальності 026 «Сценічне мистецтво» передбачають індивідуальні заняття, що проводяться з I по VIII семестри. На цих заняттях відбувається доопрацювання індивідуальних вправ, етюдів; літературний аналіз твору та розвиваються навички дійового аналізу драматургічного твору, здійснюється перевірка самостійних творчих робіт (надаються поради, рекомендації).

Індивідуальне навчально-дослідне завдання являє собою ряд творчих завдань, спрямованих на вироблення у студентів власного критичного погляду на театральне мистецтво, формування навичок дослідницької діяльності та на збільшення їх мистецького світогляду. В якості індивідуального навчально-дослідного завдання пропонується написання ряду письмових робіт, що репрезентують окремі ділянки сучасного театрального процесу. Важливо, що студенти мають бути свідками і співучасниками цього процесу і пізніше повинні охарактеризувати запропоновану його ділянку. Тому в якості тематики робіт пропонуються творчі портрети акторів та різнопланові огляди вистав Івано-Франківського обласного академічного українського музично-драматичного театру імені Івана Франка, Коломийського академічного обласного драматичного театру імені І.Озаркевича.

Рівень розкриття студентом проблеми залежить від ступеня його фахової компетенції у предметі, а тому одна й та сама тема може бути по-різному висвітлена на різних етапах вивчення майстерності актора. Самостійна робота передбачає опрацювання студентом уривка з тої чи іншої п'єси (за власним

вибором). Робота над уривком складається з ряду етапів, наведених нижче. Приступаючи до кожного з них, студент отримує практичні рекомендації викладача, який спостерігає за ходом роботи. Кінцева мета самостійної роботи – показ уривку на сцені із урахуванням усіх поточних зауважень викладача. Контрольні заходи включають поточний та підсумковий контроль. Поточний контроль здійснюється під час проведення практичних, та семінарських занять і має на меті перевірку рівня підготовленості студента до виконання конкретної роботи. Проведення поточного контролю під час навчальних занять і система оцінювання рівня знань визначаються у формі тестів та виконання практичних завдань.

Підсумковий контроль проводиться з метою оцінки результатів навчання на певному освітньому (кваліфікаційному) рівні. Підсумковий контроль включає семестровий контроль та державну атестацію студентів. Семестровий контроль проводиться у формах семестрового екзамену, диференційованого заліку або заліку з конкретної навчальної дисципліни в обсязі навчального матеріалу, визначеного навчальною програмою, і в терміни, встановлені навчальним планом. Студент вважається допущеним до семестрового контролю з конкретної навчальної дисципліни (семестрового екзамену, диференційованого заліку або заліку), якщо він виконав всі види робіт, передбачені навчальним планом на семестр з цієї навчальної дисципліни. Екзамени складаються студентами в період екзаменаційних сесій, передбачених навчальним планом. При виконанні модульного контролю екзамени можуть не проводитись. Екзамени проводяться згідно з розкладом, який доводиться до відома викладачів і студентів не пізніше, як за місяць до початку сесії. Результати складання екзаменів і диференційованих заліків оцінюються за стобальною шкалою, а заліків – за двобальною шкалою («зараховано», «не зараховано») і вносяться в екзаменаційну відомість, залікову книжку, навчальну картку студента. Студенти, які одержали під час сесії більше двох незадовільних оцінок, відраховуються з вищого навчального закладу. Студентам, які одержали під час сесії не більше двох незадовільних оцінок, дозволяється ліквідувати академзаборгованість до початку наступного семестру. Повторне складання екзаменів допускається не більше двох разів з кожної дисципліни: один раз викладачу, другий – комісії, яка створюється директором інституту (завідувачем кафедри). Студенти, які не з'явилися на екзамені без поважних причин, вважаються такими, що одержали незадовільну оцінку. Критерії оцінювання розроблені для усіх дисциплін, що вивчаються студентами спеціальності 026 «Сценічне мистецтво».

Шкала оцінювання: національна та ЄКТС

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ЄКТС	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90-100	A	відмінно	зараховано
80-89	B	добре	
70-79	C		
60-69	D		
50-59	E	задовільно	
26-49	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-25	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

6. ГРАФІК НАВЧАЛЬНОГО ПРОЦЕСУ

Галузь знань 02 Культура і мистецтво Спеціальність 026 «Сценічне мистецтво» перший (бакалаврський) рівень вищої освіти

I. Графік навчального процесу

Курс	Вересень			Жовтень				Листопад				Грудень				Січень				Лютий				Березень				Квітень				Травень				Червень				Липень				Серпень														
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	35	36	37	38	39	40	41	42	43	44	45	46	47	48	49	50	51	52						
1	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	КС	КС	КС	КС	КС	КС	КС	КС	КС	КС	КС	КС	КС	КС	КС	КС	КС	КС	КС	КС	КС	КС	КС	КС	КС	КС	КС	КС	КС	КС	КС	КС	КС	КС	КС	КС	КС	КС	КС					
2	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	КС	КС	КС	КС	КС	КС	КС	КС	КС	КС	КС	КС	КС	КС	КС	КС	КС	КС	КС	КС	КС	КС	КС	КС	КС	КС	КС	КС	КС	КС	КС	КС	КС	КС	КС	КС	КС	КС	КС	КС	КС			
3	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	КС	КС	КС	КС	КС	КС	КС	КС	КС	КС	КС	КС	КС	КС	КС	КС	КС	КС	КС	КС	КС	КС	КС	КС	КС	КС	КС	КС	КС	КС	КС	КС	КС	КС	КС	КС	КС	КС	КС	КС	КС	КС	КС	
4	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	T	КС	КС	КС	КС	КС	КС	КС	КС	КС	КС	КС	КС	КС	КС	КС	КС	КС	КС	КС	КС	КС	КС	КС	КС	КС	КС	КС	КС	КС	КС	КС	КС	КС	КС	КС	КС	КС	КС	КС	КС	КС	КС	КС	КС

ПОЗНАЧЕННЯ:

T - Теоретичне навчання; КС - Контроль за самост. роботою; К - Канікули; С - Екзаменаційна сесія; ВП - Виробнича практика; А - Атестація;

II. ЗВЕДЕНІ ДАНІ ПРО БЮДЖЕТ ЧАСУ, тижні

Курс	Теоретичне навчання	контроль за самост. роботою	Канікули	Екзаменаційна сесія	Виробнича практика	Атестація	Всього
1	30	4	13	5			52
2	30	4	13	5			52
3	30	4	13	5			52
4	26	1	4	4	6	2	43
Разом	116	13	43	19	6	2	199

III. ПРАКТИКА

Назва практики	Семестр	Тижні
Навчальна		8
Навчальна (безвідривна)	1	4
Навчальна	2	4
Виробнича		6
Виробнича	8	6

IV. ДЕРЖАВНА АТЕСТАЦІЯ

Назва навчальної дисципліни	Форма державної атестації (екзамен, дипломний проект (робота))	Семестр
Атестація: Акторська майстерність	екзамен	8

7. СТРУКТУРНО-ЛОГІЧНІ СХЕМИ.

СТРУКТУРНО-ЛОГІЧНА СХЕМА ПІДГОТОВКИ ФАХІВЦЯ ПЕРШОГО
(БАКАЛАВРСЬКОГО) РІВНЯ ВИЩОЇ ОСВІТИ
СПЕЦІАЛЬНІСТЬ 026 СЦЕНІЧНЕ МИСТЕЦТВО

		I курс		II курс		III курс		IV курс	
		I семестр	II семестр	III семестр	IV семестр	V семестр	VI семестр	VII семестр	VIII семестр
	Навчальна практика	Навчальна практика	Навчальна практика						
									Виробнича практика
								Курсова робота (Історія сценічних мистецтв)	
					Курсова робота (Історія українського театру)				
									Атестація
Цикл загальної підготовки	Обов'язкові дисципліни	Історія України							
				Історія української культури					
					Українська мова (за				

Цикл професійної підготовки	Обов'язкові дисципліни				проф. спрямуванням)				
						Філософія			
		Англійська мова							
				Іноземна мова					
						Етика та естетика			
						Історія суміжних видів мистецтва			
								Соціологія культур и і мистецтв	
								Філософія мистецтв	
									Основи конституційного права
							Основи трудового права		
Цикл професійної підготовки	Обов'язкові дисципліни	Акторська майстерність							
		Сценічна мова							

Вибіркові дисципліни

Музична грамота						
Сценічний спів						
Сценічний рух						
		Танець				
		Історія українського театру				
		Основи сучасної драматургії				
		Історія зарубіжного театру				
		Основи драматургії				
		Пластичне виховання та етикет				
		Ритміка				
		Історія сценічних мистецтв				
		Оформлення вистави				
		Грим				
		Основи макіяжу				
		Психофізичний тренінг				
		Робота актора над роллю				
		Робота актора на радіо і ТБ				
		Диктор радіо і ТБ				
		Основи журналістики				
		Розмовний жанр на естраді				
		Поетичний театр				
		Словесна дія				

Галузь знань 02 Культура і мистецтво
Спеціальність 026 «Сценічне мистецтво» перший (бакалаврський) рівень вищої освіти

"Затверджую"

Ректор

І.С.Цепенда

(підпис)

(прізвище та ініціали)

20 року

Міністерство освіти і науки України

М.П.

ДВНЗ Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника

Кваліфікація **актор драматичного театру і кіно**Строк навчання **3 роки 10 місяців**

РОБОЧИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ПЛАН

Підготовки **бакалавра** з галузі знань **02, Культура і мистецтво**на основі **повна загальна середня освіта**за спеціальністю **026 Сценічне мистецтво**спеціалізацією **Акторське мистецтво**Курс **1** Форма навчання **денна**

I. Графік навчального процесу

Курси	Вересень				Жовтень				Листопад					Грудень				Січень				Лютий				Березень				Квітень				Травень				Червень				Липень				Серпень					
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	35	36	37	38	39	40	41	42	43	44	45	46	47	48	49	50	51
1	Т	Т	Т	Т	Т	Т	Т	Т	Т	Т	Т	Т	Т	Т	Т	Т	КС	К	С	С	К	КС	КС	КС	Т	Т	Т	Т	Т	Т	Т	Т	Т	Т	Т	Т	Т	С	С	С	К	К	К	К	К	К	К	К	К		

ПОЗНАЧЕННЯ: Т - Теоретичне навчання; КС - Контроль за самост. роботою; К - Канікули; С - Екзаменаційна сесія;

II. ЗВЕДЕНІ ДАНІ ПРО БЮДЖЕТ ЧАСУ, тижні

Курс	Теоретичне навчання	контроль за самост. роботою	Канікули	Екзаменаційна сесія
1	30	4	13	5
Разом	30	4	13	5

III. ПРАКТИКА

Назва практики	Семестр	Тижні
Навчальна		8
Навчальна (безвідривна)	1	4
Навчальна	2	4

IV. ДЕРЖАВНА АТЕСТАЦІЯ

Назва навчальної дисципліни	Форма державної атестації (екзамен, дипломний проект (робота))	Семестр

V. План навчального процесу

№ з/п	НАЗВА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ	Кількість кредитів ECTS	Кількість годин на навчальний рік														1 семестр										2 семестр										Розподіл аудиторних годин на тиждень за семестрами	Кафедра	
			Аудиторних										Самостійна робота	Контрольні (модульні) роботи (розподіл за кількістю)	Форми контролю (розподіл за семестрами)				Кількість годин																				
			Загальний обсяг	у тому числі					Аудиторних	у тому числі	Аудиторних	у тому числі			Аудиторних	у тому числі	Контрольні (модульні) роботи (розподіл за кількістю)	Форми контролю (розподіл за семестрами)				Кількість годин					Контрольні (модульні) роботи (розподіл за кількістю)	Форми контролю (розподіл за семестрами)											
				Всього	Лекції	Практичні	Семінарські	Лабораторні										Індивідуальні	Всього	Лекції	Практичні	Семінарські	Лабораторні	Індивідуальні	Аудиторні	Позааудиторні		Екзамени	Заліки	Курсові роботи / проекти	Розрахунково-графічні роботи	Всього	Лекції	Практичні	Семінарські	Лабораторні			Індивідуальні
1. Цикл загальної підготовки																																							
1.1. Обов'язкові дисципліни																																							
1	Історія України	3	90	30	20		10				60	90	30	20		10				60																2	Кафедра історії України		
Всього по п. 1.1.:			3	90	30	20		10			60	90	30	20		10				60															2				
1.2. Вибіркові дисципліни																																							
1.2.1. Дисципліни за вибором ВНЗ																																							
2	Іноземна мова	3	90	30		30				60	44	14	14							30															2	Кафедра іноземних мов			
Всього по дисциплінам п.1.2.1.:			3	90	30		30			60	44	14	14							30															1				
1.2.2. Дисципліни вільного вибору студента																																							
Всього по п. 1.2.:			3	90	30		30			60	44	14	14							30															1				
Разом за розділом (п. 1.):			6	180	60	20	30	10		120	134	44	20	14	10					90															3				
2. Цикл професійної підготовки																																							
2.1. Обов'язкові дисципліни																																							
2.1.1. Теоретична підготовка																																							
3	Сценічна мова	12	360	105	30	48			27	255	165	43	14	16					13	122																3	4	Кафедра сценічного мистецтва і хореографії	
Всього по дисциплінам п.2.1.1.:			30	900	272	62	156			54	628	415	116	30	60					26	299	2														8	10		
2.1.2. Практична підготовка																																							
5	Навчальна практика	12	360							360	180									180																		Кафедра сценічного мистецтва і хореографії	
Всього по дисциплінам п.2.1.2.:			12	360						360	180										180																		
Всього по п. 2.1.:			42	1260	272	62	156			54	988	595	116	30	60					26	479	2															8	10	
2.2. Вибіркові дисципліни																																							
2.2.1. Дисципліни за вибором ВНЗ																																							
6	Сценічний спів	3	90	27				27	63	45	13								13	32															2	1	Кафедра сценічного мистецтва і хореографії		
Всього по дисциплінам п.2.2.1.:			3	90	33	6	2		25	57	45	17	6	2						9	28															2	1	Кафедра сценічного мистецтва і хореографії	
7	Музична грамота та інструмент	3	90	33	6	2														9	28																		
8	Сценічний рух	6	180	62		62				118	90	30		30						60	1														2	2	Кафедра сценічного мистецтва і хореографії		
Всього по дисциплінам п.2.2.1.:			12	360	122	6	64			52	238	180	60	6	32					22	120	1														4	4		
2.2.2. Дисципліни вільного вибору студента																																							
Всього по п. 2.2.:			12	360	122	6	64			52	238	180	60	6	32					22	120	1															4	4	
Разом за розділом (п. 2.):			54	1620	394	68	220			106	1226	775	176	36	92					48	599	3															12	14	
Загальна кількість			60	1800	454	88	250	10		106	1346	909	220	56	106	10				48	689	3															15	15	
Кількість екзаменів				7																																			
Кількість заліків				8																																			
Кількість курсових робіт/проектів																																							
Кількість контрольних (модульних) робіт				8																																			

Директор інституту

Гришан А.В.

Погоджено:

Начальник навчально-методичного відділу

Р.І.Запухляк

Завідувач кафедри

Н.В.Гришан

"Затверджую"

Ректор

І.С. Цепенда

(підпис)

(прізвище та ініціали)

року

Міністерство освіти і науки України

Кваліфікація **актор драматичного театру і кіно**

М.П.

ДВНЗ Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника

Строк навчання **3 роки 10 місяців**

РОБОЧИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ПЛАН

Підготовки **бакалавра** з галузі знань **02, Культура і мистецтво**

на основі **повна загальна середня освіта**

за спеціальністю **026 Сценічне мистецтво**

спеціалізацією **Акторське мистецтво**

Курс **2** Форма навчання **денна**

I. Графік навчального процесу

Курси	Вересень				Жовтень				Листопад				Грудень				Січень				Лютий				Березень				Квітень				Травень				Червень				Липень				Серпень							
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	35	36	37	38	39	40	41	42	43	44	45	46	47	48	49	50	51	52
2	Т	Т	Т	Т	Т	Т	Т	Т	Т	Т	Т	Т	Т	Т	Т	Т	КС	К	С	С	К	КС	КС	КС	Т	Т	Т	Т	Т	Т	Т	Т	Т	Т	Т	Т	Т	Т	Т	Т	С	С	С	К	К	К	К	К	К	К	К	К

ПОЗНАЧЕННЯ: Т - Теоретичне навчання; КС - Контроль за самост. роботою; К - Канікули; С - Екзаменаційна сесія;

II. ЗВЕДЕНІ ДАНІ ПРО БЮДЖЕТ ЧАСУ, тижні

Курс	Теоретичне навчання	контроль за самост. роботою	Канікули	Екзаменаційна сесія
2	30	4	13	5
Разом	30	4	13	5

III. ПРАКТИКА

Назва практики	Семестр	Тижні

IV. ДЕРЖАВНА АТЕСТАЦІЯ

Назва навчальної дисципліни	Форма державної атестації (екзамен, дипломний проєкт (робота))	Семестр

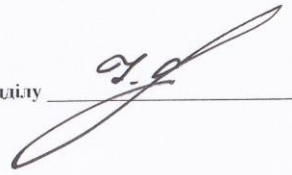
V. План навчального процесу

№ з/п	НАЗВА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ	Кількість кредитів ECTS	3 семестр													4 семестр										Розподіл аудиторних годин на тиждень за семестрами	Кафедра																											
			Кількість годин на навчальний рік													Кількість годин												Контрольні роботи (розподіл за кількістю)	Форми контролю (розподіл за семестрами)																									
			Аудиторних						Аудиторних							Аудиторних						Аудиторні	Позааудиторні	Екзамени	Заліки					Курсові роботи / проекти																								
			Заняльний обсяг	Всього	Лекції	Практичні	Семінарські	Лабораторні	Індивідуальні	Самостійна робота	Заняльний обсяг	Всього	Лекції	Практичні	Семінарські	Лабораторні	Індивідуальні	Самостійна робота	Аудиторні	Позааудиторні	Екзамени							Заліки	Курсові роботи / проекти		Розрахунково-графічні Роботи	Заняльний обсяг	Всього	Лекції	Практичні	Семінарські	Лабораторні	Індивідуальні	Самостійна робота	Аудиторні	Позааудиторні	Екзамени	Заліки	Курсові роботи / проекти	2 курс	Семестри		Кількість тижнів у семестрі	15	15				
1. Цикл загальної підготовки																																																						
1.1. Обов'язкові дисципліни																																																						
1	Історія української культури	3	90	30	20		10			60	90	30	20		10		60			3																		2		Кафедра філософії, соціології та релігієзнавства														
2	Українська мова (за професійним спрямуванням)	3	90	32	12		20			58																												2		Кафедра української мови														
	Всього по п. 1.1:	6	180	62	32		30			118	90	30	20		10		60			1																		2	2															
1.2. Вибіркові дисципліни																																																						
1.2.1. Дисципліни за вибором ВНЗ																																																						
3	Іноземна мова	3	90	30		30				60	46	16		16			30			3																			1	1	Кафедра іноземних мов													
	Всього по дисциплінам п.1.2.1:	3	90	30		30				60	46	16		16			30			1																			1	1														
1.2.2. Дисципліни вільного вибору студента																																																						
	Всього по п. 1.2.2:	3	90	30		30				60	46	16		16			30			1																			1	1														
	Разом за розділом (п. 1):	9	270	92	32	30	30			178	136	46	20	16	10		90			1	1																		3	3														
2. Цикл професійної підготовки																																																						
2.1. Обов'язкові дисципліни																																																						
2.1.1. Теоретична підготовка																																																						
4	Акторська майстерність	16,5	495	167	32	108			27	328	270	89	16	60			13	181	3																					6	5	Кафедра сценічного мистецтва і хореографії												
5	Сценічна мова	10,5	315	103		76			27	212	180	57		44			13	123	2		3																			4	3	Кафедра сценічного мистецтва і хореографії												
	Всього по дисциплінам п.2.1.1:	27	810	270	32	184			54	540	450	146	16	104			26	304	5		1	1																			10	8												
2.1.2. Практична підготовка																																																						
6	Курсова робота Історія українського театру	3	90							90																																			4		Кафедра сценічного мистецтва і хореографії							
	Всього по дисциплінам п.2.1.2:	3	90							90																																				1								
	Всього по п. 2.1:	30	900	270	32	184			54	630	450	146	16	104			26	304	5		1	1																							10	8								
2.2. Вибіркові дисципліни																																																						
2.2.1. Дисципліни за вибором ВНЗ																																																						
7	Музична грамота та інструмент	1,5	45	15					15	30	45	15					15	30			3																									1		Кафедра сценічного мистецтва і хореографії						
8	Сценічний слів	3	90	27					27	63	45	13					13	32			3																									4	1	Кафедра сценічного мистецтва і хореографії						
9	Танець	1,5	45	16		16				29																																					4	1	Кафедра сценічного мистецтва і хореографії					
	Всього по дисциплінам п.2.2.1:	6	180	58		16			42	122	90	28					28	62			1	1																									2	2						
2.2.2. Дисципліни вільного вибору студента																																																						
10	Історія зарубіжного театру	3	90	32	16	16				58																																							4		2		Кафедра сценічного мистецтва і хореографії	
11	Історія українського театру	6	180	62	30	32				118	90	30	14	16							3																											4	2	2		Кафедра сценічного мистецтва і хореографії		
12	Пластичне виховання та етикет	6	180	62		62				118	90	30		30							3																													4	2	2		Кафедра сценічного мистецтва і хореографії
	Всього по дисциплінам п.2.2.2:	15	450	156	46	110				294	180	60	14	46							2																													4	6			
	Всього по п. 2.2:	21	630	214	46	126			42	416	270	88	14	46			28	182	1		1	3																													6	8		

Разом за розділом (п. 2):	51	1530	484	78	310			96	1046	720	234	30	150		54	486	6		2	4			810	250	48	160		42	560	4		3	4	1	16	16	
Загальна кількість	60	1800	576	110	340	30		96	1224	856	280	50	166	10	54	576	6		3	5			944	296	60	174	20	42	648	5		5	4	1	19	19	
Кількість екзаменів		8																	3													5					
Кількість заліків		9																		5														4			
Кількість курсових робіт/проектів		1																																	1		
Кількість контрольних (модульних) робіт		11																											5								

Директор інституту Грицан А.В.

Погоджено:

Начальник навчально-методичного відділу Р.І.Запухляк

Завідувач кафедри Н.В.Грицан

“Затверджую”

Ректор

І.Є. Цепенда

(підпис)

(прізвище та ініціали)

20 року

Міністерство освіти і науки України

Кваліфікація **актор драматичного театру і кіно**

М.П.

ДВНЗ Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника

Строк навчання **3 роки 10 місяців**

РОБОЧИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ПЛАН

Підготовки **бакалавра** з галузі знань **0202, Мистецтво**

на основі **повна загальна середня освіта**

за напрямом **6.020201 Театральне мистецтво**

спеціальністю

спеціалізацією **актор драматичного театру і кіно**

Курс **3** Форма навчання **денна**

I. Графік навчального процесу

Курси	Вересень				Жовтень				Листопад					Грудень				Січень				Лютий				Березень				Квітень				Травень				Червень				Липень				Серпень					
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	35	36	37	38	39	40	41	42	43	44	45	46	47	48	49	50	51
3	Т	Т	Т	Т	Т	Т	Т	Т	Т	Т	Т	Т	Т	Т	Т	КС	КС	К	С	С	К	КС	КС	КС	Т	Т	Т	Т	Т	Т	Т	Т	Т	Т	Т	Т	Т	Т	С	С	С	К	К	К	К	К	К	К	К	К	К

ПОЗНАЧЕННЯ: Т - Теоретичне навчання; КС - Контроль за самост. роботою; К - Канікули; С - Екзаменаційна сесія;

II. ЗВЕДЕНІ ДАНІ ПРО БЮДЖЕТ ЧАСУ, тижні

Курс	Теоретичне навчання	контроль за самост. роботою	Канікули	Екзаменаційна сесія
3	30	4	13	5
Разом	30	4	13	5

III. ПРАКТИКА

Назва практики	Семестр	Тижні

IV. ДЕРЖАВНА АТЕСТАЦІЯ

Назва навчальної дисципліни	Форма державної атестації (екзамен, дипломний проєкт (робота))	Семестр

V. План навчального процесу

№ з/п	НАЗВА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ	Кількість кредитів ECTS	Кількість годин на навчальний рік																	5 семестр										6 семестр										Розподіл аудиторних годин на тижень за семестрами		Кафедра						
			Аудиторних										Самостійна робота	Кількість годин					Контрольні (модульні) роботи (розподіл за кількістю)	Форми контролю (розподіл за семестрами)					Кількість годин					Контрольні (модульні) роботи (розподіл за кількістю)	Форми контролю (розподіл за семестрами)																	
			Загальний обсяг	у тому числі						Загальний обсяг	у тому числі					Аудиторні	Позааудиторні	Екзамени		Заліки	Курсові роботи / проекти	Розрахунково-графічні роботи	Загальний обсяг	у тому числі					Аудиторні		Позааудиторні	Екзамени	Заліки	Курсові роботи / проекти														
				Всього	Лекції	Практичні	Семинарські	Лабораторні	Індивідуальні		Всього	Лекції		Практичні	Семинарські									Лабораторні	Індивідуальні	Всього	Лекції	Практичні							Семинарські	Лабораторні	Індивідуальні											
1	Акторська майстерність	15	450	141		124				17	309	225	68		60			8	157	3			5						225	73	64			9	152	3			6				5	5	Кафедра сценічного мистецтва і хореографії			
2	Англійська мова	6	180	60		60					120	90	30		30				60	1			5						90	30	30			60	1			6				2	2	Кафедра іноземних мов				
3	Диктор радіо і ТБ	3	90	32		32					58																	90	32	32			58	1			6				2	2	Кафедра сценічного мистецтва і хореографії					
4	Етика та естетика	3	90	30	20		10				60	90	30	20		10			60				5																			2	2	Кафедра філософії, соціології та релігізнавства				
5	Історія сценічних мистецтв	6	180	60	46	14					120	90	30	16	14				60									90	30	30			60				6				2	2	Кафедра сценічного мистецтва і хореографії					
6	Курсова з історії сценічних мистецтв	3	90								90																	90					90								6				Кафедра сценічного мистецтва і хореографії			
7	Менеджмент культурно-мистецької сфери	3	90	30	20		10				60																	90	30	20		10	60				6				2	2	Кафедра сценічного мистецтва і хореографії					
8	Поетичний театр	6	180	62		62					118	90	30		30				60	1								90	32	32			58	1			6				2	2	Кафедра сценічного мистецтва і хореографії					
9	Психофізичний тренінг	3	90	32		32					58																	90	32	32			58	1			6				2	2	Кафедра сценічного мистецтва і хореографії					
10	Робота актора на радіо і ТБ	3	90	30		30					60	90	30		30				60	1			5																		2	2	Кафедра сценічного мистецтва і хореографії					
11	Сценічна мова	9	270	89		62			27	181	135	43		30			13	92	1			5						135	46	32		14	89	1		6				3	3	Кафедра сценічного мистецтва і хореографії						
12	Філософія	3	90	30	20		10				60	90	30	20		10			60				5																		2	2	Кафедра філософії, соціології та релігізнавства					
Всього:		60	1800	566	86	416	20		44	1234	900	291	56	194	20		21	609	7			3	3				900	275	30	222		23	625	8		3	4	1	20	18								
Загальна кількість																																																
Кількість екзаменів																																																
Кількість заліків																																																
Кількість курсових робіт/проектів																																																
Кількість контрольних (модульних) робіт																																																

Погоджено:

Начальник навчально-методичного відділу Р.І. Запухляк

Директор інституту Грицан А.В.

Завідувач кафедри Н.В. Грицан

“Затверджую”

Ректор

І.Є. Цепенда

(підпис)

(прізвище та ініціали)

20 року

Міністерство освіти і науки України

М.П.

ДВНЗ Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника

Кваліфікація бакалавр театрального мистецтва

Строк навчання 3 роки 10 місяців

РОБОЧИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ПЛАН

Підготовки бакалавра з галузі знань 0202, Мистецтво

на основі повна загальна середня освіта

за напрямом 6.020201 Театральне мистецтво

спеціальністю

спеціалізацією

Курс 4

Форма навчання денна

I. Графік навчального процесу

Курси	Вересень				Жовтень				Листопад				Грудень				Січень				Лютий				Березень				Квітень				Травень				Червень				Липень				Серпень						
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	35	36	37	38	39	40	41	42	43	44	45	46	47	48	49	50	51
4	Т	Т	Т	Т	Т	Т	Т	Т	Т	Т	Т	Т	Т	Т	Т	Т	КС	К	К	С	С	К	ВП	ВП	ВП	ВП	ВП	ВП	Т	Т	Т	Т	Т	Т	Т	Т	С	С	А	А											

ПОЗНАЧЕННЯ:

Т - Теоретичне навчання; КС - Контроль за самот. роботою; К - Канікули; С - Екзаменаційна сесія; ВП - Виробнича практика; А - Атестація;

II. ЗВЕДЕНІ ДАНІ ПРО БЮДЖЕТ ЧАСУ, тижні

Курс	Теоретичне навчання	контроль за самот. роботою	Канікули	Екзаменаційна сесія	Виробнича практика	Атестація
4	26	1	4	4	6	2
Разом	26	1	4	4	6	2

III. ПРАКТИКА

Назва практики	Семестр	Тижні
Навчальна		6
Виробнича практика	8	6

IV. ДЕРЖАВНА АТЕСТАЦІЯ

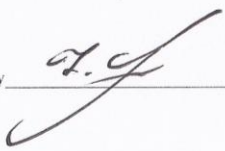
Назва навчальної дисципліни	Форма державної атестації (екзамен, дипломний проект (робота))	Семестр
Атестація: Акторська майстерність	екзамен	8

V. План навчального процесу

№ з/п	НАЗВА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ	Кількість кредитів ECTS	7 семестр													8 семестр					Розподіл аудиторних годин на тиждень за семестрами		Кафедра																
			Кількість годин на навчальний рік						Кількість годин						Контрольні (модульні) роботи (розподіл за кількістю)		Форми контролю (розподіл за семестрами)																						
			Аудиторних		у тому числі				Аудиторних		у тому числі				Аудиторних		у тому числі			Контрольні (модульні) роботи (розподіл за кількістю)				Форми контролю (розподіл за семестрами)															
			Загальний обсяг	Всього	Лекції	Практичні	Семинарські	Лабораторні	Індивідуальні	Самостійна робота	Загальний обсяг	Всього	Лекції	Практичні	Семинарські	Лабораторні	Індивідуальні	Самостійна робота	Аудиторні	Позааудиторні				Екзамени	Заліки	Курсові роботи / проекти													
1	Акторська майстерність	12	360	121		96		25	239	210	73		60		13	137	3		7					150	48	36		12	102	2		8		5	4	Кафедра сценічного мистецтва і хореографії			
2	Атестація: Акторська майстерність	1,5	45						45															45					45		8				Кафедра сценічного мистецтва і хореографії				
3	Виробнича практика	9	270						270															270				270			8				Кафедра сценічного мистецтва і хореографії				
4	Грим	3	90	27		27			63	60	15		15			45								30	12		12		18			8		1	1	Кафедра сценічного мистецтва і хореографії			
5	Етнологія	3	90	24	18	6			66															90	24	18	6		66			8			2	2	Кафедра етнології і археології		
6	Історія зарубіжного театру	5	150	54	40	14			96	90	30	20	10			60								60	24	20	4		36			8		2	2	Кафедра сценічного мистецтва і хореографії			
7	Історія українського театру	5	150	54	40	14			96	90	30	20	10			60			7					60	24	20	4		36			8		2	2	Кафедра сценічного мистецтва і хореографії			
8	Основи наукових досліджень	2	60	16	10	6			44	60	16	10	6			44			7														8		1		Кафедра сценічного мистецтва і хореографії		
9	Поетичний театр	5	150	54		54			96	90	30		30			60	1							60	24		24		36	1		8		2	2	Кафедра сценічного мистецтва і хореографії			
10	Політологія	2	60	16	10		6		44	60	16	10		6		44			7															1		Кафедра політології			
11	Психофізичний тренінг	2	60	20		20			40	60	20		20			40	1		7															1		Кафедра сценічного мистецтва і хореографії			
12	Соціологія	3	90	30	20	10			60	90	30	20	10			60																	8		2		Кафедра філософії, соціології та релігієзнавства		
13	Сценічна мова	7,5	225	95		70		25	130	150	59		46		13	91	2		7					75	36		24		12	39	1		8		4	3	Кафедра сценічного мистецтва і хореографії		
14	Сценічний бій	2	60	24		24			36															60	24		24		36	1		8			2		Кафедра сценічного мистецтва і хореографії		
15	Філософія мистецтв	3	90	30	20	10			60	90	30	20	10			60			7															2		Кафедра методики музичного виховання та диригування			
Всього:		60	1800	515	138	321	6	50	1285	900	299	80	187	6	26	601	6		3	3				900	216	58	134		24	684	5		4	5	20	18			
Загальна кількість																																							
Кількість екзаменів																																							
Кількість заліків																																							
Кількість курсових робіт/проектів																																							
Кількість контрольних (модульних) робіт																																							

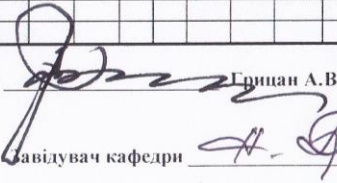
Погоджено:

Начальник навчально-методичного відділу

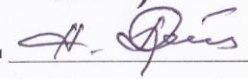
P.I. Zapukhlyak

Директор інституту

Гричан А.В.

Завідувач кафедри

H.V. Griyan

9. АНОТАЦІЇ ДИСЦИПЛІН

Галузь знань 02 Культура і мистецтво
Спеціальність 026 «Сценічне мистецтво» перший (бакалаврський)
рівень вищої освіти

ПРАКТИЧНА ПІДГОТОВКА

Предмет: НАВЧАЛЬНА ПРАКТИКА

Рік, семестр: 1 рік, 1, 2 семестр

Анотація: Навчальна практика – частина навчального процесу, під час якої студенти набувають реальної обізнаності щодо втілення тих знань, які вони одержали протягом вивчення дисципліни.

Мета навчальної практики – закріпити і поглибити теоретичні знання студентів, сформувати у них професійні уміння і навички прийняття самостійних рішень під час конкретної роботи в реальних ринкових виробничих умовах, а також розвинути потребу систематично поповнювати свої знання та творчо їх застосовувати у практичній діяльності.

Завдання навчальної практики: сформувати у студентів первинні практичні навички і уміння роботи за спеціальністю; підготувати студентів до виконання ними функціональних обов'язків і використання різноманітних форм і методів практичної роботи; підготувати студентів до проходження виробничої практики за спеціальністю актор драматичного театру, актор музично-драматичного театру, актор театру ляльок, керівник самодіяльного творчого колективу.

Форми контролю: 1, 2 семестри – залік.

Предмет: ВИРОБНИЧА ПРАКТИКА

Рік, семестр: 4 рік, 8 семестр

Анотація: Виробнича практика проходить на базі Івано-Франківських, Львівських, Коломийського професійних театрів і спрямована на поглиблення вивчення театру як виробництва, перевірка та закріплення навичок та умінь здобутих у процесі професійного навчання. Вивчення кращих здобутків театру (вистави, ролі, сценічне та музичне оформлення, аналізи режисерських експлікацій та індивідуальних рис, особливості режисерів, акторів, різних поколінь). Курс передбачає участь студентів у виставах діючого репертуару та репетиційному процесі нових прем'єр, участь у дитячих новорічних ранках та дитячих виставах.

Форми контролю: 8 семестр – екзамен.

Предмет: КУРСОВА РОБОТА (ІСТОРІЯ СЦЕНІЧНИХ МИСТЕЦТВ)

Рік, семестр: 4 рік, 7 семестр

Анотація: Курсова робота передбачена навчальним планом напряму підготовки (спеціальності) 26 Сценічне мистецтво, спеціалізацій «Актор драматичного

театру і кіно» та «Режисер естради і масових свят» у 7 семестрі освоєння дисципліни «Історія сценічних мистецтв».

Мета курсової роботи – систематизація, закріплення поглиблення знань набутих студентами в процесі вивчення дисципліни; розвиток навичок самостійної роботи з літературними джерелами і творами образотворчого мистецтва в роботі над художніми сценічними образами та сценічними творами; нагромадження досвіду науково-дослідної діяльності.

При розробці курсових робіт на підставі знань із загальнотеоретичних і профільюючих дисциплін студент повинен самостійно вирішувати конкретні питання в рамках обраної теми, робити висновки, чітко і логічно формулювати думки і викладати матеріал.

В процесі виконання роботи студент повинен самостійно за допомогою відповідних літературних і художньо-мистецьких джерел, виконати визначені завданням етапи вимог.

Предмет: КУРСОВА РОБОТА З «ІСТОРІЇ УКРАЇНСЬКОГО ТЕАТРУ»

Рік, семестр: 2 рік, 4 семестр

Анотація: Курсова робота передбачена навчальним планом напряму підготовки (спеціальності) 026 Сценічне мистецтво, спеціалізацій «Актор драматичного театру і кіно» та «Режисер естради і масових видовищ» у 4 семестрі освоєння дисципліни «Історія українського театру».

Мета курсової роботи – систематизація, закріплення поглиблення знань набутих студентами в процесі вивчення дисципліни; розвиток навичок самостійної роботи з літературними джерелами і творами образотворчого мистецтва в роботі над художніми сценічними образами та сценічними творами; нагромадження досвіду науково-дослідної діяльності.

При розробці курсових робіт на підставі знань із загальнотеоретичних і профільюючих дисциплін студент повинен самостійно вирішувати конкретні питання в рамках обраної теми, робити висновки, чітко і логічно формулювати думки і викладати матеріал.

В процесі виконання роботи студент повинен самостійно за допомогою відповідних літературних і художньо-мистецьких джерел, виконати визначені завданням етапи вимог.

ЦИКЛ ЗАГАЛЬНОЇ ПІДГОТОВКИ

Обов'язкові дисципліни

Предмет: ІСТОРІЯ УКРАЇНИ

Статус: Нормативна

Рік, семестр: 1 рік, 1 семестр

Анотація: Головною метою вивчення дисципліни «Історія України» є виховання людини на засадах патріотизму, формування особистості, інтелекту, усвідомлення власної причетності до державотворчих прагнень українського народу. Вивчення історії України дає можливість майбутньому спеціалісту

глибше усвідомити своє місце у навколишньому світі, виразніше відчуті значення своєї майбутньої праці і можливі шляхи її вдосконалення. Вона покликана допомогти майбутньому спеціалісту з вищою освітою знати основні історичні події, факти, явища, закономірності історичного процесу, підвищити рівень історичної свідомості і політичної культури. Вивчення цього курсу безпосередньо впливає на формування наукового світогляду і загальної культури, дає можливість зрозуміти зміст, характер та особливості історичного розвитку України, генезису української нації в контексті всесвітньої історії.

Метою вивчення дисципліни є: вивчення фундаментальних засад державотворення, соціально-політичних та етнічних процесів в Україні; розвиток історичного мислення, виховання патріотичних, морально-етичних переконань, пробудження відчуття власної причетності до державотворчих прагнень українського народу; формування вміння орієнтуватися у світі міжетнічних відносин з позицій гуманізму, виховання патріотизму, етнічної толерантності.

Завдання, що стоять при вивченні курсу історії України, полягають у формуванні у студентів певного обсягу історичних знань, розуміння суті історичних процесів, що відбувалися в минулому й відбуваються нині в Україні, виробленні навичок аналізу історичних явищ та виявленні їх причинно-наслідкових зв'язків, самостійного узагальнення історичної інформації, вмінь застосовувати набуті знання з історії у повсякденній діяльності, орієнтації у суспільно-політичному житті країни, прогнозуванні суспільних процесів; вихованні свідомого громадянина та патріота України.

У результаті вивчення дисципліни «Історія України» студент повинен знати основні етапи розвитку історії України та її державності; етногенез української нації; закономірності та особливості процесу державотворення в Україні; закономірності розвитку соціально-економічної та політичної систем та культури України; громадсько-політичну діяльність видатних історичних осіб, відомих політичних партій; розуміти досягнення та труднощі сучасної розбудови Української держави. Студент повинен вміти аналізувати історичні факти, події, процеси; користуватися історичними джерелами, спеціальною історичною літературою та енциклопедично-довідковими матеріалами з історії України; здійснювати пошук історичної інформації з відповідної проблематики, систематизувати матеріал, робити самостійний аналіз та узагальнення; застосовувати одержані знання та набуті навички у вивченні інших суспільних наук; орієнтуватися у суспільно-політичному житті країни.

Форми контролю: екзамен.

Предмет: ІСТОРІЯ УКРАЇНСЬКОЇ КУЛЬТУРИ

Статус: Нормативна

Рік, семестр: 1 рік, 1 семестр

Анотація: Метою вивчення дисципліни є поглиблення знань студентів з історії та теорії української культури, ознайомлення з головними проблемами історико-культурного процесу в Україні в європейському контексті. У результаті

вивчення курсу студенти повинні знати етапи культурогенези України, її значення в розвитку світової культури; чинники формування української культури та особливості її розвитку в різні історико-культурні періоди; художньо-стильові особливості української культури в різні періоди культурогенези України; мати уявлення про етнічні та національні культури народів на території України; вміти пояснювати тенденції розвитку української національної культури; визначити характерні особливості мистецтва в різні історико-культурні епохи; обґрунтовувати світоглядні основи розвитку української культури; вміти оцінити здобутки населення України в різні історико-культурні періоди.

Форми контролю: екзамен

Предмет: УКРАЇНСЬКА МОВА (ЗА ПРОФЕСІЙНИМ СПРЯМУВАННЯМ)

Статус: Нормативна

Рік, семестр: 2 рік, 4 семестр

Анотація: Метою викладання навчальної дисципліни є формування необхідної комунікативної спроможності студентів в сферах професійного та ситуативного спілкування в усній і письмовій формах. Студенти в процесі навчання повинні здобути навички практичного володіння українською мовою в різних видах мовленнєвої діяльності в обсязі тематики, що обумовлена професійними потребами; збагачення базового загального лексикону та вивчення фахового лексикону; формування умінь розпізнавати та диференціювати складні граматичні явища й моделі за формальними ознаками; вміння вести дискусію на запропоновану тематику, передбачену програмою; користуватися термінологічними словниками та довідковою літературою.

Форми контролю: екзамен.

Предмет: ФІЛОСОФІЯ

Статус: Нормативна

Рік, семестр: 3 рік, 5 семестр

Анотація: Метою навчальної дисципліни є ознайомлення студентів зі змістом світового та вітчизняного історико-філософського процесу. В процесі навчання студенти засвоюють широкий спектр методологічних підходів і теоретичних систем філософії як сфери духовної творчості, розширюють знання про сучасні її форми та нові підходи до вирішення найважливіших проблем сьогодення. Засвоєння знань із філософії сприяє формуванню високої світоглядно-методологічної культури, переконання в принциповій важливості для кожної людини вільного світоглядного самовизначення, спрямовує на самостійні роздуми над найважливішими проблемами індивідуального та суспільного буття. Вивчення дисципліни формує вміння працювати з філософськими текстами, вчить реконструювати зміст висловлених у них філософських ідей, здійснювати історико-філософську інтерпретацію, робити пояснення і оцінку філософських вчень, актуалізує потребу співвідносити світоглядні ідеї з практикою суспільного життя.

Форми контролю: екзамен.

Вибіркові дисципліни

Предмет: АНГЛІЙСЬКА МОВА

Статус: Вибіркова

Рік, семестр: 1 рік, 1,2 семестр

Анотація: Метою вивчення дисципліни є формування в студентів комунікативної компетенції, базою для якої є комунікативні уміння, сформовані на основі мовних знань і навичок, що відповідають стандарту B2. Основними завданнями навчання є оволодіння навичками аналітичного і пошукового читання літератури з елементами спеціалізації зі словником; збагачення базового загального лексикону та вивчення історичного лексикону; формування умінь розпізнавати та диференціювати складні граматичні явища і моделі за формальними ознаками; вміння вести дискусію на запропоновану тематику, передбачену програмою; користуватися словником іншомовних слів, термінологічними словниками та довідковою літературою; перекладати тексти, використовуючи термінологічні двомовні словники, електронні словники.

Форми контролю: залік, екзамен.

Предмет: ІНОЗЕМНА МОВА

Статус: Вибіркова

Рік, семестр: 2 рік, 3 семестр

Анотація: Метою викладання навчальної дисципліни є формування необхідної комунікативної спроможності студентів у сферах професійного та ситуативного спілкування в усній і письмовій формах. Студенти в процесі навчання повинні здобути навички практичного володіння іноземною мовою в різних видах мовленнєвої діяльності в обсязі тематики, що обумовлена професійними потребами; оволодіння новітньою фаховою інформацією через іноземні джерела; оволодіння навичками аналітичного і пошукового читання літератури з елементами спеціалізації зі словником; збагачення базового загального лексикону та вивчення фахового лексикону; формування умінь розпізнавати та диференціювати складні граматичні явища і моделі за формальними ознаками; вміння вести дискусію на запропоновану тематику, передбачену програмою; користуватися словником іншомовних слів, термінологічними словниками та довідковою літературою; перекладати тексти, використовуючи термінологічні двомовні словники, електронні словники.

Форми контролю: екзамен.

Предмет: ЕТИКА ТА ЕСТЕТИКА

Статус: Вибіркова

Рік, семестр: 3 рік, 5 семестр

Анотація: Мета: ознайомлення з важливими філософськими галузями знань про людину: етикою - предметом якої є мораль і естетикою - предметом якої є

сфера почуттєвого; висвітлює основні віхи розвитку етики і естетики, дає сучасне розуміння таких їх наріжних проблем, як сутність і обґрунтування моралі, її основних понять, етикету як форми культури, а також системи категорій естетики, природи мистецтва і художньої творчості, специфіки розвитку некласичної естетики на основі художньо-естетичного досвіду ХХ - поч. ХХІ ст. Засвоєння цієї сфери гуманітарного знання своєрідно довершує світогляд людини, робить його цілісним, сприяє глибшому розумінню місця людини в світі, здатності виробити власну моральну позицію та формує культуру почуттів, сприяє їх витонченню і ушляхетненню. Завдання: сформулювати вміння працювати з філософсько-етичними та художніми текстами, самостійно аналізувати і інтерпретувати їх зміст, аргументувати власну позицію щодо актуальних моральних проблем сьогодення і здобути навички критичного мислення та теоретичної рефлексії почуттєвого досвіду.

Форми контролю: залік.

Предмет: СОЦІОЛОГІЯ КУЛЬТУРИ І МИСТЕЦТВ

Статус: Вибіркова

Рік, семестр: 4 рік, 7 семестр

Анотація: Соціологія культури і мистецтв – це одна з найважливіших галузей науки про суспільство, оскільки вона вивчає й аналізує найбільш складні й фундаментальні характеристики людини і суспільства, їхню здатність до ефективного матеріального і духовного розвитку. Під час вивчення дисципліни студенти повинні засвоїти суть, місце і роль цілісної системи культури і мистецтва в суспільстві, закономірностей і випадковостей їх виникнення і розвитку, явищ і процесів, конкретних матеріальних і духовних цінностей та діяльність людей з їх створення, накопичення, збереження, реалізації і передачі новим поколінням. Студенти повинні вміти виділяти загально-соціологічний закон історичного процесу, який обумовлює розширення культурної сфери; закономірність, що визначає роль матеріальних умов життя людини і суспільства у формуванні та розвитку культури і вплив культури на матеріальні умови; закономірність взаємозв'язку і взаємовпливу культурної та економічної, а також інших сфер життєдіяльності людей.

Форми контролю: залік.

Предмет: ФІЛОСОФІЯ МИСТЕЦТВ

Статус: Вибіркова

Рік, семестр: 4 рік, 7 семестр

Анотація: Метою навчальної дисципліни є ознайомлення студентів зі змістом світового та вітчизняного історико-філософського процесу. В процесі навчання студенти засвоюють широкий спектр методологічних підходів і теоретичних систем філософії як сфери духовної творчості, розширюють знання про сучасні її форми та нові підходи до вирішення найважливіших проблем сьогодення. Засвоєння знань із філософії сприяє формуванню високої світоглядно-методологічної культури, переконання в принциповій важливості для кожної

людини вільного світоглядного самовизначення, спрямовує на самостійні роздуми над найважливішими проблемами індивідуального та суспільного буття. Вивчення дисципліни формує вміння працювати з філософськими текстами, вчить реконструювати зміст висловлених у них філософських ідей, здійснювати історико-філософську інтерпретацію, робити пояснення і оцінку філософських вчень, актуалізує потребу співвідносити світоглядні ідеї з практикою суспільного життя.

Форми контролю: залік.

ЦИКЛ ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ **Обов'язкові дисципліни**

Предмет: АКТОРСЬКА МАЙСТЕРНІСТЬ

Статус: Нормативна

Рік, семестр: 1-4 рік, 1-8 семестри

Анотація: Курс спрямований на оволодіння студентами технікою та мистецтвом акторської гри. Акторський тренінг; етюди на спілкування; робота над етюдами та втілення їх у сценічному просторі; робота над уривками з п'єс; аналіз драматичних творів; робота над створенням образу у виставі; пошуки сценічного оформлення, костюмів, гриму, реквізиту, музики до вистави; робота над роллю; робота над виставою. Методика організації та проведення виховної роботи з студентами засобами театрального мистецтва. Специфіку та складові техніки акторської майстерності, елементи сценічної дії, структуру драматургічного аналізу, методик організації та проведення виховної роботи зі студентами засобами театрального мистецтва. Аналізувати взяті до роботи драматичні твори, створювати образ у виставі на матеріалі відібраної п'єси, підготувати виставу (сценічне оформлення, костюми, грим, реквізит), організувати та проводити виховну роботу зі студентами засобами театрального мистецтва.

Форми контролю: екзамен, залік

Предмет: СЦЕНІЧНА МОВА

Статус: Нормативна

Рік, семестр: 1-4 рік, 1-8 семестри

Анотація: Література, театр, художнє слово грають велику роль в культурному житті нашого народу. Серед різних виразних засобів, які мають література і театр, найважливіша роль належить слову. Українська література, українська драматургія завжди були скарбницею української мови. Її соковитість. Виразність, образність, музикальність повинні бути сприйняті і гідно оцінені нашою авторською молоддю. З перших кроків її сприйняття в театральному вузі. Актор повинен володіти добре поставленим голосом. З віртуозною технікою вимоги доносити текст до глядача. Вміти передавати ритм і фонетику своєї мови, проникати в душу букв, слів, фраз, думок. Завдання предмету «Словесна дія у виставі» навчити майбутнього актора і режисера в бездоганній

художній формі доносити думки автора, які виражені у виставі. Предмет «Словесна дія у виставі» являється одним з основних систем театральної освіти. Він нерозривно пов'язаний з курсом «Акторська майстерність». Головне завдання – навчити майбутнього актора працювати над текстом, озброїти його словами техніки і майстерності володіння голосом, привити йому навички самостійної роботи над подальшим поліпшенням і розвитком отриманих практичних знань. А це значить, що в тісному творчому контексті з викладачем майстерності актора треба навчити студентів не тільки змістовно, правильно і натхненно висловлювати думки автора на сцені, але і передавати всі відтінки діалогу, правильно акцентувати найважливіше і легко відтінювати другорядне; навчити майбутнього автора не декламувати, а говорити, діючи словом. Складові: техніки мови, культури мови, правильної літературної вимоги, логіки мови. Передавати мовленнєву характеристику образів, розкривати їх емоційний зміст та яскраво творчо втілювати засобами слова. Виявляти мовну характеристику ролі, логічно розбирати тексти по смислових значеннях. Складати голосову партитуру ролей, розподіляти дихання в текстах. Розбирати сюжет, композиції, кожне речення, аналізувати дійові лінії тексту; закріплювати текст на основі створених актором вражень; передавати внутрішнє бачення об'єкту.

Форми контролю: екзамен, залік

Вибіркові дисципліни Дисципліни за вибором ВНЗ

Предмет: МУЗИЧНА ГРАМОТА

Статус: Вибіркова

Рік, семестр: 1, 2 рік, 1-3 семестр

Анотація: Навчальна дисципліна вивчає елементи структури музичної мови у її графічному вираженні. Мета курсу – вивчення та засвоєння студентами ключового набору музичних художньо-виражальних засобів та його графічної фіксації. Основні завдання курсу: надання знань щодо природи звуку, його будови та виразових можливостей; засвоєння теоретичних відомостей стосовно організації музичної мови; вивчення особливостей окремих музично-виразових засобів; засвоєння правил нотного письма; вивчення типологічних рис різних музичних жанрів. У процесі вивчення курсу музичної грамоти студенти повинні знати: основний набір музично-виразових засобів, особливості окремого музично-виразового засобу його художній потенціал, правила нотного письма, музичні жанри, стильові епохи. Студенти повинні вміти: здійснити загальний аналіз музичного твору (визначити розмір, тональність, темп); графічно відтворити певну музичну побудову; аналізувати твори з точки зору жанрової приналежності; визначити особливості метроритмічної та ладової організації твору на слух; побудувати усно та письмово інтервали, різні типи акордів (тризвуків, септакордів) від окремого звуку та в тональності.

Форми контролю: екзамен, залік.

Предмет: СЦЕНІЧНИЙ РУХ

Статус: Вибіркова

Рік, семестр: 1 рік, 1,2 семестри

Анотація: Предметом вивчення навчальної дисципліни – виховання основ сценічного руху. Це максимальний розвиток психофізичного апарату майбутніх акторів та режисерів. Сценічний рух - це рух актора на сцені в запропонованих обставинах: автора (драматурга), режисера (в мізансценах вистави). Термін пластична культура і виразність тіла людини актора складають одне цілісне поняття - пластична культура тілесного психофізичного апарату актора і режисера.

Весь педагогічний процес повинен бути підпорядкований вихованню готовності актора і режисера до творчості. Основою життя в творчому учбовому процесі студента і педагога є контакт. Довіра і самостійна робота актора над собою, здатність швидко орієнтуватися в конкретних сценічних завданнях. Надати простір для втілення фантазії, уваги, уваги і всіх психофізичних процесів.

Тільки при умовах професійного вихованню пластичної культури актора чи режисера глядач зможе побачити на сцені втілений образ, зрозуміти героя вистави і суть створеного видовища режисером в цілому.

В основі творчого життя, лежить психотехніка актора, володіння різними навиками в поєднанні з емоційно- енергетичними імпровізаціями в с простих і складних етюдах. В результаті люба мізансцена складається із відібраних етюдів, кусків, сцен тобто найбільше виражальної психо-фізичної дії актора, точно організованої в часі і просторі. Час, простір, мова і дія - головні компоненти за допомогою яких актор і режисер вирішують складні творчі завдання.

Ідейний зміст п'єси розкривається сценічними театральними засобами. Одним з найбільших важливих є організація дії у просторі. Необхідно знаходити зовнішню форму існування дії, надати їй такої пластичної форми, яка найкращим чином розкрила б її внутрішню форму існування дії, надати їй такої пластичної форми, яка найкращим чином розкрила б її внутрішню суть. Діючи в часі та просторі вступаючи в взаємодію одна з одною і з матеріальним середовищем, дійові особи створюють особливий пластичний малюнок вистави, який повинен бути не випадковим, анархічним, а підкореним загальному задуму, повинен бути художньо цілісним.

Форми контролю: екзамен, залік

Предмет: СЦЕНІЧНИЙ СПІВ

Статус: Вибіркова

Рік, семестр: 1-2 рік, 1-4 семестр

Анотація: Теоретичні відомості про будову голосового апарату та спів як біофізичний процес, а також теоретичні концепції голосоутворення. Формування фонетичного слуху та вокальні уявлення про акустично повноцінне звучання співацького голосу. Засвоєння співацької постави (в положенні корпусу, голови, природність та невимушеність м'язів обличчя. Ший,

артикуляційного апарату), а також засвоєння готовності до процесу співу (співацька установка).

Основною формою навчальної роботи вокального класу є індивідуальні заняття, їх зміст, методи та прийоми, що використовуються у навчальному процесі підпорядковуються завданням вокально-технічного і художнього розвитку студентів. Основи вокальної теорії та методики; стійкі критерії якості співу і співацької майстерності; фізіологічні та індивідуальні особливості розвитку співацького голосу. Найголовніші напрями розвитку вокальної педагогіки, історію розвитку вокального мистецтва, як вітчизняного так і зарубіжного. У процесі вивчення дисципліни студент повинен оволодіти основними вокально-технічними навиками (співацьке дихання і опора, атака звуку, артикуляція і дикція, орфоепія), засвоїти елементи вокально-виконавської майстерності (вокальні вправи на розспівування на різні види вокалізації, кантілена, спів, а capella з інструментальним супроводом, вокальне музикування в ансамблі).

Форми контролю: залік, екзамен.

Предмет: ТАНЕЦЬ

Статус: Вибіркова

Рік, семестр: 2-3 рік, 4, 5 семестр

Анотація: Навчальна дисципліна є однією із фундаментальних у формуванні пластичної культури актора. Мета музично-ритмічного виховання – допомогти студентам усвідомити значення ритму на сцені, навчити їх знаходити потрібне ритмічне самовідчуття у відповідності до сценічного завдання. Основні завдання предмету полягають в оволодінні вміннями пластично вирішувати художній образ через характер музичного твору, активно емоційно сприймати музику, слухати музичну інтонацію, відобразити в русі процес розвитку музичної думки, структурні і метро ритмічні особливості, динамічні, темпові і ладові зміни. Елементи музичної виразності (темп, характер, штрих, лад, динаміка), музичний синтаксис. У процесі вивчення засвоєння дисципліни студент повинен знати історію розвитку танцювального мистецтва, класифікацію та характеристику народних, бальних, спортивних танців, методику запису схеми (замальовки) та розшифрування сценічних рухів. Освоїти основні положення рук, ніг, голови та корпусу; тренувальні вправи біля станка та по середині залу на основі елементів національних, зарубіжних і сучасних танців.

Форми контролю: залік, екзамен.

Дисципліни вільного вибору студента

Предмет: ГРИМ

Статус: Вибіркова

Рік, семестр: 3-4 рік, 6, 7 семестр

Анотація: Грим як мистецтво зміни форм і рис обличчя, зачіски допомагає актору передати найбільш типові (вікові, національні, соціальні) характерні риси зовнішності персонажа. Попри його необхідність і важливість, грим виконує допоміжну функцію у створенні сценічного образу. Відшукуючи зовнішні характерні особливості героя, актор повинен пам'ятати, що обличчя та міміка будуть передавати його внутрішній стан. Гримування – один із завершальних етапів роботи актора над роллю. Добре підібраний грим відіграє важливу роль у створенні життєвого, правдивого і виразного образу.

Навчальна дисципліна «Грим» передбачає опанування студентами загальних правил зміни рис обличчя, технічних прийомів і способів їх виконання, основних принципів гриму, схем створення образу.

Основною метою і завданням вивчення дисципліни є формування у студентів комплексної теоретичної обізнаності з історією становлення та розвитку гримувального мистецтва, методикою гримувального процесу, основними прийомами гримування та видами гриму; професійних практичних навичок з основ гримувального мистецтва технікою обробки конкретних частин обличчя: чола, щік, носу, брів та іншого, прийомами запудрювання і поновлення гриму, прийомами скульптурно-об'ємного, казкового, вікового та расово-національного гримування; формувати у майбутніх фахівців вміння підбирати правильні схеми під анатомічні особливості обличчя та створювати живий реалістичний образ.

Форми контролю: залік, екзамен.

Предмет: ДИКТОР РАДІО І ТБ

Статус: Вибіркова

Рік, семестр: 3 рік, 5 семестр

Анотація: Дикторський голос супроводжує нас всюди: на радіо, телебаченні, в рекламі, дублюванні фільмів, на презентаціях, виставках, у громадському транспорті, на вокзалах, у комп'ютерних іграх, у вітальних листівках, на автовідповідачах, у обслуговуванні мобільного зв'язку... За своїми стильовими ознаками дикторські тексти – це тексти публіцистичні. Їх читання буде суттєво відрізнятися від читання художньої літератури, тобто белетристики.

Мета – підготувати диктора, який володіє логічно побудованим, виразним мовленням, має чітку дикцію, правильну орфоепію і голос широкого діапазону. Такі професійні вимоги стосуються і ведучих на радіо і ТБ, які також працюють в якості журналістів, репортерів, оглядачів і т. ін. На рівні навчання у виші дикторську майстерність є можливість вдосконалити на місцевому радіо і ТБ. Всі публіцистичні тексти чи сценарії передач можуть бути написані студентами.

Форми контролю: екзамен.

Предмет: ІСТОРІЯ ЗАРУБІЖНОГО ТЕАТРУ

Статус: Вибіркова

Рік, семестр: 2, 3 рік, 4, 5, 6 семестр

Анотація: Історія зарубіжного театру – предмет, який вводить студентів у весь спектр творчих надбань світового театру протягом двох з половиною тисячоліть,

сприяє всебічному розвитку творчої особистості, формує індивідуальне світобачення і сприйняття різних стилів та напрямків театрального мистецтва.

Античний театр, театр Середньовіччя, Відродження, класицизму, Просвітництва, романтизму, XIX – XXI століть - це шлях розвитку, видозмін, трансформації унікального виду мистецтва.

При вивченні предмету акцентується увага на ґрунт, основу театральних процесів як світового театру загалом, так і кожної країни зокрема, тісно пов'язуючи їх з історичними та соціальними аспектами.

На тлі творчих надбань театру світу вирізняються імена видатних драматургів, сценографів, акторів, режисерів, теоретиків... Величчю людського духу захоплюють у своїх творах драматурги-трагіки Давньої Греції: Есхіл, Софокл, Еврипід; народна єдність та героїзм вражають в іспанській ренесансній драмі Мігеля Сервантеса, Лопе де Веги, Педро Кальдерона; унікальний у своїх творіннях неповторний Вільям Шекспір; «висока комедія» Жана Батиста Мольєра; просвітники - Шіллер, Гете, представники «нової драми» - Генріх Ібсен, Герхардт Гауптман, Бернард Шоу – це лише незначна частина озвучених імен.

Скрупульозно вивчаючи драматургію, зосереджуємо увагу на її сценічних втіленнях, театральних колективах, які творили актуальні своєму часу різні напрямки і стилі. Людвіг Кронек – Мейнінгенський театр, режисери «вільних» театрів - Андре Антуан, Отто Брам, режисери – експериментатори ХХ ст. Гордон Крег, Макс Рейнхардт, Єжи Гротовський, Пітер Брук...

Цікавими для пізнання є теоретичні, наукові дослідження і трактати – аналізи основних тенденцій розвитку театру. Започатковані у Давній Греції філософом Арістотелем, вони знайшли своє продовження у теоретичних викладах Горація, Буало, Дідро, Лессінга, Бояджієва, Дж. Стайна...

Метою курсу «Історія зарубіжного театру» є систематизація знань, які допоможуть краще засвоїти історію розвитку театрального мистецтва і є однією із основ у теоретичній та практичній роботі студентів, майбутніх театральних митців.

Форми контролю: залік, екзамен.

Предмет: ІСТОРІЯ УКРАЇНСЬКОГО ТЕАТРУ

Статус: Вибіркова

Рік, семестр: 2 рік, 3, 4 семестр

Анотація: Життя та побут східних слов'ян стали основним джерелом зародження елементів театрального мистецтва України. Складним був його шлях формування та розвитку: від початків народної драми, шкільного театру, вертепної драми, театру балагану, творчості перших українських драматургів - основоположників української літературної мови – і. Котляревського, Г. Квітки-Основ'яненка до високого мистецтва «корифеїв української сцени».

М. Кропивницький, М. Старицький, родина Тобілевичів, М. Заньковецька – стали першими діячами професійного українського театру. Ряд царських указів було видано впродовж другої половини XIX ст., які забороняли українське

слово, пісню, а особливо театральні видовища, які несли в собі велику просвітницьку, пропагандистську місію серед неграмотного населення українців. Діячі театру того часу, незважаючи на царські утиски, створили театральні трупи, які вражали своїм високим професіоналізмом не тільки своїх співвітчизників, але й видатних митців Росії, глядачів Грузії...

Особлива сторінка в історії українського театру належить творчості режисера – експериментатора першої третини ХХ ст. Лесю Курбасу: кілька створених труп і керівництво ними, підготовка акторів, режисерів для роботи в умовно-метафоричному напрямку, постановка вистав зарубіжної драматургії та творів сучасника - М Куліша, курс на «європеїзацію» та практичне засвоєння передових творчих засад світового театру.

ХХ ст. – десятки режисерів, сотні акторів, розмаїття репертуарних афішта велика кількість колективів, що їх презентують.

Незалежна Україна – свобода творчості у виборі репертуару, творчих поїздок, організація та участь у фестивалях, експериментальність творчості, повернення забутих імен драматургів та освоєння театрами нових імен, нових тем та проблем сьогодення.

Знання історичного шляху розвитку українського театру сприятимуть всебічному розвитку творчої особистості, стануть основоположними у теоретичній та практичній роботі.

Майбутні молоді митці як зобов'язані знати історію своєї країни, так зобов'язані знати й історію національного театру, щоб стати гідними нащадками своїх попередників, з честю розвивати та примножувати надбання рідного мистецтва.

Форми контролю: залік, екзамен.

Предмет: ОСНОВИ ЖУРНАЛІСТИКИ

Статус: Вибіркова

Рік, семестр: 3 рік, 6 семестр

Анотація: Мета вивчення навчального курсу – сформувати сучасне уявлення про журналістику, її професійні засади, майстерність журналіста, зв'язок журналістики з іншими гуманітарними дисциплінами, а також усвідомити специфіку професії журналіста серед інших інформаційно-творчих, соціально орієнтованих професій. У результаті вивчення дисципліни студенти повинні знати: теоретичні засади журналістського фаху; відмінність від творчості художнього типу, а також особливості різних видів журналістики; історію розвитку журналістики в Україні; роль ЗМІ в демократичному суспільстві; етику ЗМІ, кодекс професійної поведінки журналіста, його соціальну відповідальність; організацію редакційної та видавничої роботи в журналістиці; уміти використовуючи теоретико-методологічні знання курсу, визначати і класифікувати конкретне явище в поточній журналістиці; виконувати редакційне завдання зі збирання та оформлення конкретної інформації; написати статтю як за власною вибраною темою, так і за завданням редакції; підготувати матеріал для передачі на телебаченні або радіо тощо.

Структура та завдання курсу. Історія виникнення і формування світової та української журналістики. Масовий інформаційний потік. Засоби масової комунікації. Зміст поняття «журналістика». Твори художні та документальні. Поняття про види і жанри в літературі та журналістиці. Література художня та документальна. Жанри – інформаційні, аналітичні, художньо-публіцистичні. Відмінності оповідання і нарису. Жанри в публіцистиці. Поняття про стиль у журналістиці. Організація редакційної та видавничої роботи в журналістиці. Редакційне завдання і творчий пошук працівників редакції. Культура та функції журналістики. Види роботи сучасного журналіста, методи збирання інформації. Морально-етичні засади в роботі журналіста, його соціальна відповідальність, орієнтація у творчості на сприяння духовній єдності народу України. Професійна етика і психологія журналістського спілкування. Триєдина сутність журналістики: історико-художня, соціально-економічна та практична. Ідеологічний аспект у роботі журналіста та сучасні фінансові реалії. Досягнення практичного результату як головна мета роботи журналіста. Журналістика економічна, політична, міжнародна, фото-, радіо- і тележурналістика.

Форми контролю: залік.

Предмет: ОСНОВИ ДРАМАТУРГІЇ

Статус: Вибіркова

Рік, семестр: 2 рік, 3, 4 семестр

Анотація: Завдання курсу – засвоєння студентами теорії і практики драматургії. У процесі вивчення дисципліни студенти повинні ознайомитися з особливостями драми як унікального виду мистецтва «на межі» літератури й театру, усвідомити поняття драматичної ідеї і парадоксу. Навчальний план курсу передбачає наступні теми: «Робота з ідеями: пошук, відбір, розвиток», «Конфлікт як основа драми», «Розвиток і типологія конфлікту. Аконфліктність», «Поняття події, типологія подій. Розвиток дії», «Дієвість і недієвість тексту». У процесі практичних (семінарських) занять навчитися аналізувати питання драматичної ситуації, її класифікацію і розвиток, засвоїти зміст вимог до побудови сюжету і з визначенням фабули в драматургії. Композиція драми. Класичні і сучасні композиційні структури та «механізми». Знати основи конструкції сцени, поняття часопростору і темпоритму в драматургії. Студенти мають професійно розбиратися у питаннях: персонаж у п'єсі, розробляти типологію характерів, враховуючи поняття ампула. Герой і актор. Поняття актантної моделі. Їхні різновиди і специфіка. Мовлення у драмі. Діалог, його різновиди і способи побудови. Монологи, типологія і конструкція. Ремарка, її сучасна інтерпретація. Жанрова специфіка, як ключ і умови гри. Трагедія, драма, мелодрама. Комедійні жанри: комедія, фарс, малі форми (скетч, інтермедія, реприза). Трагікомедія. Сучасна жанрова «дифузія». Невербальні жанри. Пантоміма, перформанс, хеппенінг, вуличний театр тощо. Вміти аналізувати драматичні твори, їх різновиди, робити режисерський аналіз п'єси.

Форми контролю: екзамен.

Предмет: ПЛАСТИЧНЕ ВИХОВАННЯ ТА ЕТИКЕТ

Статус: Вибіркова

Рік, семестр: 2 рік, 3, 4 семестр

Анотація: Головною метою курсу є виховання психотехніки актора засобами бездоганного володіння технікою пластичного руху. Програма курсу поділяється на дві частини: перша – спрямована на засвоєння елементів техніки сценічного руху, друга – складається із спеціальних вправ та етюдів на основі вивченого матеріалу. Пластичне виховання та етикет – вміння пластично рухатися в просторі, оволодіти манерами поведінки людей різних історичних епох, здатність логічно, послідовно і самостійно вибудовувати конкретні дійові завдання, формувати поведінку та навички власного сценічного досвіду, виконувати різні прості і складні задачі поставлені режисером, навчити перевтілюватись і заповнювати простір різними руховими пластичними імпровізаціями.

Форми контролю: залік, екзамен.

Предмет: ПОЕТИЧНИЙ ТЕАТР

Статус: Вибіркова

Рік, семестр: 3 рік, 6 семестр

Анотація: Курс забезпечує професійну підготовку студентів у володінні всіма виражальними засобами слова: виразною, логічною, емоційно-образною мовою, чіткою дикцією, гнучким тембрально-багатим голосом, основними стилістичними та логіко-граматичними законами сучасної літературної української мови. У зв'язку з цими вимогами студенти спеціальності 026 «Сценічне мистецтво» повинні, окрім практичних занять, займатися самостійно над своїм мовним апаратом, оволодіти практичними навичками техніки словесної дії, удосконалити виконавську майстерність художнього читання.

Мета – реалізувати державні завдання у сфері підготовки акторів, дикторів радіо та телебачення для забезпечення діяльності мистецьких установ.

Завдання – виховувати культуру мовлення, пропагувати українську мову, вдосконалювати її зображувальні, технологічні та експресивно-емоційні багатства; формувати у студентів художні смаки та уподобання на кращих творах українських класиків та сучасної літератури.

Форми контролю: залік.

Предмет: ПСИХОФІЗИЧНИЙ ТРЕНІНГ

Статус: Вибіркова

Рік, семестр: 4 рік, 7, 8 семестр

Анотація: Психофізична підготовка - один із необхідних етапів акторського буття. Тренінги дають змогу формувати і розвивати у актора такі елементи психотехніки, як: дійове сприйняття життя; обсяг, концентрацію, розподіл і переключення уваги; рухливість асоціативного процесу; творча пластична, просторова уява; динамічне сприйняття часу; перевтілення, рольова поведінка в пропонованих обставинах. Оволодіння психотехнікою дозволить актору

розібратися звідки беруться почуття, емоції, бажання, як вони працюють і як ними керувати. Комплекс спеціальних вправ спрямованих актуалізацію творчого потенціалу, розвиток сприйняття, уваги, уяви, набуття м'язової волі, звільнення від зовнішніх та внутрішніх затисків відіграє ключову роль у виявленні й розвитку творчої індивідуальності майбутніх акторів, що дозволить організму набувати нового для себе психофізичного стану, нового сприйняття, нових реакцій, незвичному емоційному включенню. Продуктивне засвоєння вправ тренінгу відбувається за принципом від простого до складного з періодичним поверненням до пройденого матеріалу, але вже на новому вищому рівні - ураховуючи колективну взаємодію всіх елементів творчого самопочуття та цілеспрямоване опрацювання, засвоєння кожного елемента, деталі складного механізму людської поведінки.

Мета курсу - засвоєння основних елементів сценічної дії (уява, увага, фантазія, внутрішнє бачення, ставлення, спілкування, жест, міміка); удосконалення психофізичного інструмента актора, розкриття всіх його природних можливостей і надання їм планомірної обробки.

Завданням курсу є оволодіння основами теоретичних знань та практичне засвоєння всіх основних елементів сценічної дії.

Форми контролю: залік.

Предмет: РОБОТА АКТОРА НА РАДІО І ТЕЛЕБАЧЕННІ

Статус: Вибіркова

Рік, семестр: 3 рік, 5 семестр

Анотація: Мета курсу – навчити студентів адаптації класичної акторської школи під формат теле-, радіо індустрії, виховати внутрішню та зовнішню техніку актора в сучасному виробничому процесі технічних мистецтв. Імпровізація – як головна здібність сучасного виконавця на радіо і телебаченні. Тенденції розвитку акторського мистецтва на радіо-, телебаченні. Синтетичний монтажний образ – феномен сучасних техногенних мистецтв. Виникнення новітньої виконавської акторської естетики завдяки взаємодії глядача, виконавця та технічних засобів (мікрофон, камера). Методологія створення образу як сукупність принципів художнього відбору, узагальнення у художньому творі, естетичної оцінки та образного втілення життєвого матеріалу. Визначення надзавдання та наскрізної дії екранного образу. Аналіз прогнозування лінії поведінки. Етюдна робота на площадці над внутрішнім та зовнішнім малюнком монтажного образу. Робота над внутрішнім монологом і підтекстом ролі. Визначення зерна ролі. Фіксація – як складова акторської професії. Глядач як головний фактор впливу на кіно-, теле-, радіопроєкт. Студент повинен навчитися методиці володіння увагою глядацької аудиторії. Аналітична робота щодо створення певного теле- радіопродукту для потенційного споживача-глядача (застосування директмаркетингу в системі техногенних видовищ). Специфіка роботи актора перед камерою. Робота актора на крупному (деталь, міміка); середньому (жест); загальному (мізансценічний малюнок). Кадр та план. Панорамування в кіно і телебаченні. Роль внутрішньої

та зовнішньої техніки актора для роботи на ТБ і радіо. Взаємодія виконавця з глядацькою аудиторією. Імпровізаційне самопочуття в прямому ефірі. Тренінг зовнішньої техніки актора. Висока технічність сучасного актора у взаємодії з допоміжними засобами (камера, мікрофон) та у безпосередній участі глядача – нова якість акторського мистецтва і вплив на його подальший розвиток. Оволодіння елементами внутрішньої та зовнішньої акторської техніки як підґрунтя для створення синтетичного монтажного образу. «Творчий акт» як результат художньої творчості та певного механізму (фотоапарату, мікрофону, кіно-, телекамери).

Форми контролю: екзамен.

Предмет: РОЗМОВНИЙ ЖАНР НА ЕСТРАДІ

Статус: Вибіркова

Рік, семестр: 3 рік, 5 семестр

Анотація: Розмовні жанри на естраді перш за все пов'язані зі словом. Це конферанс (сольний і парний), сатиричний дует, мовна пародія, інтермедія, сценка, скетч, розповідь, монолог в образі, фейлетон, мікромініатюра (інсценований анекдот), буриме. Окремо можемо виділити музично-розмовні жанри, до яких відносяться куплет, коломийка, частівка, шансонетка, музичний фейлетон. Точного переліку мовних жанрів сьогодні не існує, адже весь час народжуються нові синтези слова і музики, слова і танцю, слова і оригінального жанру. Кожен з названих жанрів має свої особливості, свою історію, а також структуру. Власне «на естраді» народився лише конферанс. Решта жанрів прийшли з театру, балагану, зі сторінок гумористичних і сатиричних часописів. Актори розмовного жанру фіксують проблеми життя суспільства, наближають їх на сцені до абсурду і гротеску, чим викликають сміх у глядача. А це найдієвіший засіб боротьби з недосконалістю світу.

Працюючи над творами «розмовного» естрадного жанру, студенти перш за все засвоюють основні правила та методіку роботи з жанровими різновидами, втілення яких глибоко відмінне від жанру «літературного».

Естетична природа «літературної» і «розмовної» естради диктують пошук і застосування специфічних художньо-образних засобів. «Літературна» естрада має справу з «вічним», а «розмовна» – з актуальним на дану мить, «злободенним» і таким, що «швидко минає». Однак, як зазначає провідний спеціаліст в галузі естрадного мистецтва С. Клітін, хоча естрадні жанри і «приваблюють легкістю їх сприйняття за рахунок відомого спрощення структури твору, полегшення його змісту і форми», не можемо не відзначити, що обрана тема може бути дуже вагомою і значною.

Тому при підготовці майбутнього фахівця виникає необхідність формування його як особистості. Актор естрадного жанру – творець власного особливого духовного світу, в якому важливі його розум, почуття гумору, особиста позиція в ставленні до дійсності, мотивація сценічного висловлювання.

Форми контролю: екзамен.

10. ФАХОВЕ СПРЯМУВАННЯ ТА КВАЛІФІКАЦІЙНІ ВИМОГИ ДО ФАХІВЦІВ СПЕЦІАЛЬНОСТІ

Галузь знань 02 Культура і мистецтво Спеціальність 026 «Сценічне мистецтво» перший (бакалаврський) рівень вищої освіти

Професійна діяльність випускника-бакалавра полягає у виконанні завдань та обов'язків актора драматичного, чи музично-драматичного театру, актора-ляльководи, артиста розмовного жанру, диктора, ведучого.

Бакалавр актор драми та кіно повинен:

- орієнтуватися в спеціальній літературі, як з профілю свого виду мистецтва, так і з суміжніх галузей художньої творчості, володіти методикою творчого аналізу творів мистецтва і літератури;
- володіти методами створення художнього образу акторськими засобами, що відповідають спеціалізації, навичками самостійної роботи над роллю;
- мати навички роботи у творчому колективі у рамках єдиного художнього задуму, вокальні навички, навички в роботі з гримом
- володіти основами акторської майстерності, що передбачають використання виразних засобів видів сценічних мистецтв, що відповідають спеціалізації;
- вміти використовувати здобуті теоретичні знання з акторської майстерності на сцені;
- вміти використовувати знання, уміння і практичні навички в галузі театрального мистецтва.

Бакалавр актор драми та кіно має бути здатним:

- використовувати набуті професійно - профілюючі знання та навички з акторської майстерності у спілкування з глядацькою аудиторією в умовах сценічного дійства та у роботі з режисером;
- здійснювати теоретичний аналіз ролі;
- використовувати професійно - профілюючі знання і практичні навички для вирішення практичних завдань в галузі театрального мистецтва.

С	Складові професійної компетентності
Загальнокультурні:	
(С1)	– оволодіння засобами самостійного, методично правильного використання методів фізичного виховання і зміцнення здоров'я, готовністю до досягнення належного рівня фізичної підготовленості для забезпечення повноцінної соціальної та професійної діяльності
(С2)	– вільне володінням літературним і діловим, письмовим та усним мовленням, державною мовою України, навичками публічної і наукової мови, вміти створювати і редагувати тексти професійного призначення;

(C3)	– здатність орієнтуватися в цінностях буття, життя, культури
(C4)	– здатність до аналізу соціально значущих процесів і явищ, до відповідальної участі в суспільно-політичному житті
(C5)	– уміння демонструвати громадянську позицію, інтегрованість в сучасне суспільство, спрямовані на його вдосконалення на принципах гуманізму і демократії
(C6)	– здатність до здійснення просвітницької та виховної діяльності в сфері публічного і приватного життя, володіння методами пропаганди наукових досягнень
(C7)	– володіння однією з іноземних мов як засобом ділового спілкування
(C8)	– здатність до соціальної взаємодії на основі прийнятих моральних і правових норм, демонструючи повагу до історичної спадщини і культурних традицій, толерантність до іншої культури, здатність створювати в колективі відносини співпраці, володіти методами конструктивного вирішення конфліктних ситуацій
(C9)	– володіння культурою мислення, здатність до узагальнення, аналізу, критичного осмислення, систематизації, прогнозування, постановки мети і вибору шляхів їх досягнення, вміння аналізувати логіку міркувань і висловлювань
Професійні:	
(C10)	– готовність демонструвати розуміння значущості своєї майбутньої спеціальності, прагнення до відповідального ставлення до своєї трудової діяльності
(C11)	– здатність на науковій основі організувати свою роботу, самостійно оцінити результати своєї діяльності, володіння навичками самостійної роботи, в тому числі в сфері проведення наукових досліджень і художньо-творчої діяльності
(C12)	– здатність самостійно або в складі театрального колективу (трупі театру) вести творчий пошук, реалізуючи спеціальні засоби і методи отримання сценічних навичок, готовність до саморозвитку, підвищення своєї кваліфікації і майстерності
(C13)	– здатність розуміти сутність і значення інформації в розвитку сучасного інформаційного суспільства, усвідомлювати небезпеку і загрози, що виникають в цьому процесі, дотримуватися основних вимог інформаційної безпеки
(C14)	– здатність працювати в творчому колективі в рамках єдиного художнього задуму

(C15)	– уміння органічно включати всі можливості мови, її дикційної та інтонаційно-мелодійної культури, здатність вести роль в єдиному темпо-ритмічному, інтонаційно-мелодійному і жанрово-стилістичному ансамблі з іншими виконавцями
(C16)	– готовність до створення художніх образів акторськими засобами
(C17)	– здатність до оволодіння авторським словом, образною системою драматурга, його змістовною, дієвою, стильової природою
(C18)	– вміння спілкуватися з глядацькою аудиторією в умовах сценічного шоу, концерту, а також виконувати роль перед кіно (теле) камерою в студії
(C19)	– готовність проявляти творчу ініціативу під час роботи над роллю у виставі, кіно, телефільмі, цирковому або естрадному видовищі
(C20)	– вміння з допомогою освоєного акторської тренінгу підтримувати свою зовнішню форму і необхідне для творчості психофізичний стан
(C21)	– готовність проводити акторські тренінги, уміння використовувати при підготовці і виконанні ролей свій розвинений тілесний апарат
(C22)	– готовність до викладання основ акторської майстерності і суміжних з ним допоміжних дисциплін в освітніх установах вищої та середньої професійної освіти, а також в рамках освітніх програм підвищення кваліфікації та перепідготовки фахівців
Професійно-спеціалізовані компетенції	
C(23)	– готовністю до створення художніх образів акторськими засобами на основі задуму постановників (режисера, художника, музичного керівника, балетмейстера) в драматичному театрі, в кіно, на телебаченні, використовуючи розвинену в собі здатність до чуттєво-художнього сприйняття світу, до образного мислення
(C24)	– володінням теорією і практикою акторської аналізу і сценічного втілення творів художньої літератури - драматургії, прози, поезії
(C25)	– умінням вільно орієнтуватися у творчій спадщині видатних майстрів вітчизняного і зарубіжного драматичного театру
Б	Результати навчання
1	Уміння демонструвати розуміння значущості своєї майбутньої спеціальності, прагнення до відповідального ставлення до своєї трудової діяльності (C1–C-6, C12)
2	Володіння однією з іноземних мов як засобом ділового спілкування (C7, C25)
3	Здатність до соціальної взаємодії на основі прийнятих моральних і правових норм, демонструючи повагу до історичної спадщини і культурних традицій, толерантність до іншої культури, уміння створювати в колективі відносини співпраці, володіти методами конструктивного вирішення конфліктних ситуацій (C8, C14, C15, C25)

4	Здатність володіння культурою мислення, здатність до узагальнення, аналізу, критичного осмислення, систематизації, прогнозування, постановки мети і вибору шляхів їх досягнення, вміння аналізувати логіку міркувань і висловлювань (C9, C23, C24)
5	Здатність розуміти сутність і значення інформації в розвитку сучасного інформаційного суспільства, усвідомлювати небезпеку і загрози, що виникають в цьому процесі, дотримуватися основних вимог інформаційної безпеки (C13)
6	Здатність працювати в творчому колективі в рамках єдиного художнього задуму (C14, C15, C18)
7	Уміння створення художніх образів акторськими засобами (C16, C17, C19, C22, C23)
8	Уміння органічно включати всі можливості мови, її дикційної та інтонаційно-мелодійної культури, здатність вести роль в єдиному темпо-ритмічному, інтонаційно-мелодійному і жанрово-стилістичному ансамблі з іншими виконавцями (C15, C17, C18)
9	Уміння спілкування з глядацькою аудиторією в умовах сценічного шоу, концерту, а також виконувати роль перед кіно (теле) камерою в студії (C18, C19)
10	готовність до викладання основ акторської майстерності і суміжних з ним допоміжних дисциплін в освітніх установах вищої та середньої професійної освіти, а також в рамках освітніх програм підвищення кваліфікації та перепідготовки фахівців (C22)

11. ГЛОСАРІЙ ДИСЦИПЛІН, ЯКІ ЧИТАЮТЬСЯ НА КАФЕДРІ СЦЕНІЧНОГО МИСТЕЦТВА І ХОРЕОГРАФІЇ

Галузь знань 02 Культура і мистецтво Спеціальність 026 «Сценічне мистецтво» перший (бакалаврський) рівень вищої освіти

А

Аванзал – передня зала, приміщення перед головною залюю.

Аванложа – внутрішня закрита частина театральної ложі.

Авансцена – передня частина сцени від рампи до завіси.

Аksesуар – дрібні предмети бутафорії або реквізиту, що є другорядними сценічними деталями вистави.

Акт – зовнішній розподіл п'єси на частини приблизно рівноцінної значущості відповідно до часу і розвитку дії.

Актор – виконавець ролей в драматичних виставах і фільмах. Виконавця партій в оперних, балетних виставах, естрадних, циркових дійствах частіше називають артистом.

Акторське мистецтво – мистецтво театральної гри, створення сценічних образів. Художня специфіка театру – відображення життя у формі драматичної дії, яка проходить безпосередньо на очах у глядача. Його мета – впливати на глядача, викликати у нього відповідну реакцію. Виступ перед глядачем є важливим і завершальним етапом втілення ролі, і кожна вистава вимагає творчого відтворення цього процесу.

Амплуа – відносно стійкі типи театральних ролей, які відповідають віку, зовнішності і стилю гри актора: *трагік, комік, інженю, травесті, простак, резонер, субретка, герой-коханець*. Амплуа залежить від віку, морфології, голосу й особистості актора. Це поняття виходить із вжитку.

Амфітеатр – у сучасному театрі, концертному залі, цирку місця, розташовані напівкруглими уступами за партером.

Ангажемент – запрошення актора на певний термін для участі у виставах або концертах.

Анонс – попереднє оголошення про наступні театральні вистави, концерти, кінофільми тощо.

Антигерой – навмисне принижений персонаж у виставі, що займає одне з центральних місць.

Антракт – міждія; перерва між актами, протягом якої публіка може залишати зал. Антракт необхідний для зміни декорацій, під час тривалої паузи, затемнення або змін на очах у глядачів. У часи Ренесансу антракт у придворному театрі відігравав соціальну функцію: дозволяв глядачам зустрічатися і демонструвати свої туалети; у нинішньому театрі – перерва між діями.

Антреприза – утримування театру, цирку або іншого видовищного закладу приватною особою; *приватний театр*, цирк або інший видовищний заклад.

Звідси: *антрепренер* – власник, орендар, утримувач приватного видовищного закладу.

Аншлаг – оголошення про те, що всі квитки на виставу (концерт, видовище) продані.

Апофеоз – урочиста завершальна масова сцена вистави чи святкової концертної програми.

Архітектоніка – будова драматичного (художнього) твору, його *композиція*.

Ар'єрсцена – найбільш віддалена від глядачів частина сцени.

Асоціація – психологічний зв'язок між окремими нервово-психічними актами – уявленнями, почуттями, внаслідок якого одне уявлення, почуття тощо спричинює інше.

Атмосфера – засіб виразності ідеї вистави, який об'єднує в собі низку засобів втілення, починаючи від актора і закінчуючи допоміжними компонентами вистави (декорації, світло, музика). **А.** допомагає створенню загальної тональності вистави, самопочуття актора, пошуку мізансцен.

Атракціон – номер циркової програми; вид масових розваг.

Афоризм – короткий влучний оригінальний вираз, що набув поширення, зробився усталеним.

Б

Балаган – театральне дійство сміховинного характеру, яке виставлялося на ярмарках і народних гуляннях.

Балкон – місця у залі для глядачів, розташовані амфітеатром у різних ярусах.

Бельєтаж – перший ярус балконів над партером і амфітеатром у залі для глядачів.

Бенефіс – вистава на честь одного з учасників як вияв визнання заслуг, майстерності артиста.

Бенуар – театральні ложі на рівні сцени або дещо нижче по двох боках партеру.

Бурлеск – перебільшене комічне зображення на сцені; комічний ефект досягається тим, що героїчний зміст подається навмисно вульгарно, грубо, або навпаки, тим, що про буденне говориться піднесено.

Бутафорія – спеціально виготовлені з легких і дешевих матеріалів копії справжніх речей (меблів, посуду і т. ін.) що використовуються в театрі як предмети сценічної обстановки.

Буфонада – 1) дійство із використанням клоунських прийомів; 2) підкреслене зовні комічне перебільшення, часом спотворювання персонажів. Звідси: *буфон* – амплуа актора, який використовує для виконання ролі блазенські прийоми.

В

Вар'єте – вид театру, у виставах якого поєднані елементи театального музичного, естрадного та циркового мистецтва.

Вертеп – 1) народний український ляльковий театр, поширений у XVII–XIX ст. Ляльки, прикріплені на дроті усередині двох'ярусного ящика – вертепу, приводилися в рух вертепником; 2) сцени на біблейські сюжети.

Водевіль – жанр легкої комедійної п'єси або вистави із цікавою інтригою або анекдотичним сюжетом, що супроводжується музикою, куплетами, танцями.

Г

Грим – 1) мистецтво зміни зовнішності актора (переважно обличчя) з допомогою спеціальних фарб, наклейок, парика, зачіски і т. ін.; 2) фарби та інше приладдя для гримування. Звідси: *гример* – фахівець, що займається гримуванням акторів; *гримерка* – кімната для гримування і переодягання акторів.

Д

Дебют – перший виступ актора на сцені взагалі або в даному театрі.

Декорація – художнє оформлення театральної сцени, призначене для створення зорового образу вистави.

Дивертисмент – концертна програма з естрадних номерів, що є заключною частиною вистави або концерту.

Драма – п'єса соціального чи побутового характеру з гострим конфліктом, який розвивається в постійній напрузі. Герої – переважно звичайні люди. Автор прагне розкрити їх психологію, дослідити еволюцію характерів, мотивацію вчинків і дій. Відповідно до змісту та форми, характеру конфлікту драматичні твори поділяються на окремі види і жанри (драма, трагедія, комедія, фарс, водевіль, мелодрама, трагікомедія). У минулому побутовали містерії, міраклі, мораліте, шкільні драми, інтермедії та ін.

Е

Експозиція – вступна частина драматичного (літературного) або музичного твору.

Емпатія – здатність людини (дійової особи) емоційно відповідати на переживання інших.

Ж

Жанр – історично тривала форма композиційної організації художнього твору, яка виникає і розвивається в залежності від різноманітності відображуваної в мистецтві дійсності, а також від тих естетичних завдань, які поставлені в творі художником (трагедія, драма, комедія, водевіль тощо).

З

Зерно вистави – це особлива риса характеру персонажа, котра проявляється у наскрізній дії (К. С. Станіславський); це «темперамент вистави, надзавдання – це мета вистави, а наскрізна дія – шлях до мети, по якому йде актор» (О. Д. Попов).

І

Ідея – авторський висновок, який впливає з п'єси і включає в себе конкретне вирішення основної проблеми, поставленої драматургом. *Тема* та *ідея* складають єдину ідейно-тематичну основу твору, тобто те, про що говорить автор у п'єсі, і те, що він хоче утвердити своїм твором, до чого закликає глядача.

Інженю – ампула актриси, яка виконує ролі простодушних, наївних дівчат, а також актриса, яка виконує такі ролі.

Інтермедія – невелика драматична п'єса, переважно комедійного характеру, яку виконують між актами вистави.

Інтонція – тон, манера вимови, що виражає почуття, ставлення до предмета висловлення.

Інтрига – зав'язка, основна ситуація драми, навколо якої розвивається дія.

Інтуїція – здатність людини підсвідомо уловлювати істину, правильний розвиток подій; чуття, здогад.

К

Колосники – верхня (невидима глядачам) частина сцени для установки блоків, сценічних механізмів і підвіски елементів декорацій.

Комедія – драматичний твір веселого характеру, часто з висміюванням негативних явищ у побуті чи суспільному житті.

Комік – актор, який виконує комічні ролі.

Конферансьє – артист, який веде концертно-естрадну виставу.

Конфлікт – зіткнення протилежних інтересів, поглядів; крайнє загострення суперечностей, що призводить до ускладнень чи гострої боротьби. Відображення життєвих суперечностей у драматичних (художніх) творах, що виявляється в зіткненні й боротьбі протилежних ідей, прагнень і вчинків людей. Специфічним змістом конфлікту є боротьба між прекрасним, високим і потворним, негідним, її вирішення й оцінка у світлі передового естетичного ідеалу.

Куліси – плоскі частини декорації (м'які або натягнуті на рами), сцени, що розташовуються з боків; елемент одягу сцени.

Л

Лібрето – короткий виклад змісту п'єси, балету, драми, кінофільму.

Ложа – місця для глядачів у театральній залі (навколо партеру й на ярусах), відокремлені перегородками.

М

Маріонетка – у ляльковому театрі лялька, яку приводить у рух за допомогою ниток, шнурів актор-лялькар, схований від глядачів. Інша назва – *фантоші*.

Мелодрама – у XVII–XVIII ст. у Франції та Італії – те ж саме, що й опера; із середини XVIII ст. – драматичний твір, у якому діалоги та монологи дійових осіб супроводжувалися музикою («Пігмаліон» Ж.-Ж. Руссо); у XIX ст. – різновидність європейської драми характерними рисами якої були відверта морально-дидактична тенденція, гіперболізоване зображення пристрастей

(«сльозливість»), прямолінійний поділ героїв на «добрих» і «злих». Як жанр драматургії бере початок в міщанській драмі. У сучасній критиці мелодрамою називають недосконалі п'єси, в яких глибина драматичних конфліктів підмінюється зіткненням банальних пристрастей.

Мізансцена – просторове розміщення акторів на сцені, вияв внутрішнього світу героя пластичними засобами – в поведінці, манерах, лініях руху, жестах; один із засобів виявлення режисерського задуму, особлива здатність режисера бачити сценічне життя об'ємно, вміти скульптурно ліпити й komponувати окремі образи й масові сцени.

Мім – 1) актор пантоміми; 2) комедійний жанр в античному народному театрі, короткі імпровізаційні сценки сатиричного й розважального характеру.

Міміка – рухи м'язів обличчя людини відповідно до її почуттів чи настрою; мистецтво (уміння) виражати думки й почуття, створювати образи за допомогою рухів рук, обличчя тощо.

Містерія – популярний жанр середньовічного релігійного театру в Західній Європі XIV–XV ст. **М.** ставилися на площах міст. Релігійні сцени у них чергувалися з інтермедіями.

Монодрама – драматичний твір, що виконується одним актором.

Монолог – роздуми персонажа вголос у драматичному творі, кінофільмі чи виставі; розмова із самим собою або з глядачами.

Мораліте – жанр західноєвропейського театру XV–XVI ст.; повчальна алегорична драма, персонажі якої втілюють різні вади та чесноти.

Мюзикл – музично-сценічний твір, головним чином комедійного характеру, в якому використовуються засоби естрадної і побутової музики, драматичного, хореографічного і оперного мистецтва; жанр сформувався в США наприкінці XIX ст.

Н

Надзавдання – за К. С. Станіславським – це «головний центр», «столиця», «серце п'єси» – та «основну мета, заради якої поет створював свій твір, а артист виконує одну з його ролей».

Наскрізна дія – за К. С. Станіславським – це «прагнення через усю п'єсу» до надзадачі. «Лінія наскрізної дії, – писав він, – з'єднує воєдино, пронизує, точно нитка розрізнені намистини, всі елементи і скеровує їх до загальної надзадачі. З цього моменту всі служать їй».

О

Образ художній – узагальнене художнє відображення дійсності в конкретній формі, створеній з допомогою творчої фантазії художника у світлі його естетичного ідеалу; результат художнього узагальнення дійсності. **О. х.** допомагає не тільки відтворити те або інше явище дійсності, але й виразити

його суть. **О. х.** створюється з допомогою типізації, узагальнення, вигадки (умовності) і має самостійне естетичне значення; **О. х.** – це засіб і форма освоєння життя мистецтвом; спосіб існування художнього твору.

Образів система – сукупність дійових осіб, пов'язаних між собою спільністю ідеї, підпорядкованих єдиній авторській надзадачі.

П

Падуга – 1) частина сцени за театральною декорацією. Разом з розташованими над ними падугами **К.** створюють т. зв. одяг сцени. 2) дерев'яні рами з декораціями, розташовані на сцені паралельно рампи на кількох сценічних планах, які закривають бічні частини приміщення і доповнюють загальне оформлення театральної дії.

Пандус – пологою площина на планшеті сцени або в залі.

Пантоміма – вид сценічного мистецтва, в якому художній образ створюється з допомогою міміки, жестів, пластики тіла тощо; вистава, сюжетна сцена, виконавці якої грають без слів; гра актора в такій виставі, сцені.

Партер – площина підлоги глядацького залу з місцями для глядачів, зазвичай нижче за рівень сцени.

Партитура – програма яких-небудь виконавця у драматичній виставі.

Пародія – 1) жанр у театрі, на естраді, свідомо імітація в сатиричних, іронічних і гумористичних цілях індивідуальної манери, стилю, стереотипів мови та поведінки; 2) спотворена подібність чого-небудь.

Пастораль – опера, пантоміма або балет, сюжет яких пов'язаний із зображенням пастушого життя, що ідеалізується.

Перипетія – несподіваний поворот у розгортанні сюжету драматичного твору; раптова зміна, ускладнення в якійсь події або в житті персонажа.

Пластика – естетична виразність, гармонійність тіла й поз актора (виконавця).

Подіум – підвищення, на якому відбувається гра акторів або підставка для декорацій (реквізиту) на планшеті сцени.

Прожектор – освітлювальний апарат із оптичним пристроєм, за допомогою якого створюються потужні спрямовані пучки світла.

Пролог – вступ до драматичного твору; вступне слово актора перед початком вистави або сцена, що передує основній дії.

Просценіум – передня частина сцени, розташована перед порталом і трохи висунута в залу; у давньогрецькому театрі – майданчик для гри акторів перед будинком сцени.

Р

Рампа – межа між залом для глядачів і сценою; переносно – сцена або театр взагалі.

Ревю – естрадна чи театральна вистава, що складається з декількох номерів, об'єднаних однією темою.

Режисер – постановник вистав, який на основі власного задуму створює нову сценічну реальність, об'єднуючи роботу акторів, художника, композитора.

Реквізит – сукупність речей, які необхідні акторам під час вистави.

Ремарка – авторські пояснення в тексті драматичного твору, що містять стислу характеристику обставин дії, зовнішності та поведінки дійових осіб.

Репертуар – сукупність драматичних творів, які виконуються в театрі за певний час; ролі, в яких виступає актор; добір творів, з якими виступає актор.

Репліка – елемент сценічного діалогу – відповідь одного партнера іншому.

Реприз, реприза – короткий жартівливий номер, який виконують актори в цирку й на естраді; у фехтуванні – повторний удар.

Рефрен – повторення групи слів, рядка або кількох віршованих рядків наприкінці строфи або групи строф. Переносно – те, про що постійно говорять, основна думка.

Рецитація – читання або декламування перед глядачами.

Речитатив – поєднання співу й декламації, наспівна декламація.

Розв'язка – одна з основних композиційних складових драматичного твору. За визначенням Аристотеля, розв'язка починається з моменту здійснення «перевороту в долі героя» і завершується перемогою або поразкою останнього. Розв'язка завершає боротьбу протиріч, які складають зміст драматичного твору.

С

Сегмент – частина сценічного простору (планшета сцени).

Система Станіславського – умовна назва сценічної теорії і режисерсько-акторського методу, розроблених видатним режисером, актором, педагогом і театральним діячем К. С. Станіславським.

Скетч – коротка вистава-жарт, побудована на гострих сценічних ситуаціях.

Соті – комедійно-сатиричний жанр французького театру XV–XVII ст.; різновид фарсу.

Спектакль – театральна вистава.

Стиль – єдність змісту, образної системи й художньої форми, що склалася за конкретних суспільно-історичних умов; індивідуальна манера, своєрідні, неповторні ідейно-художні особливості творчості митця; спосіб, прийом, метод роботи;

Субретка – театральне ампула жвавої, спритної служниці, втаємниченої у справи своєї пані.

Сценарій – літературний твір, який служить основою для створення театралізованої вистави (дійства), концерту, свята тощо.

Сценографія – вид художньої творчості, що займається оформленням вистави і створенням образотворчо-пластичного образу, існуючого в сценічному часі і просторі.

Сюжет – ланцюг подій у драматичному творі, через які розкриваються характери персонажів і зміст твору.

Т

Театр – вид мистецтва, специфічним засобом вираження якого є сценічна дія, що виникає в процесі гри актора перед публікою.

Талант – видатні природні здібності, обдарованість; людина з видатними природними здібностями.

Темп – ступінь швидкості руху, розвитку тощо. З різних *темпоритмів* дійових осіб складається загальний темпоритм усієї п'єси. *Темпоритм* окремої ролі й кожного окремого моменту і темпоритм усієї п'єси, наскрізної дії створюють характер руху у виставі. *Темпоритм* виявляє життя художнього образу, характер його поведінки і дійову лінію як у пластичній, так і в тональній виразності.

Тенденція – ідейна спрямованість драматичних творів, виражена за допомогою художніх засобів, у розвитку художніх образів.

Типаж – образ, тип у мистецтві.

Трагедія – драматичний жанр, для якого характерні гострота й непримиренність зображуваних конфліктів, загибель героїв.

Трагікомедія – драматичний твір, де поєднано риси трагедії і комедії.

Тренінг – спеціальний тренувальний режим, тренування;

Трупа – творчий склад театру.

Трюк – спритний, ефектний, майстерний прийом у сценічному, переважно цирковому мистецтві.

Туалет актора – названий К. С. Станіславським щоденний психофізичний тренаж театрального студійця, актора.

О

Оцінка – перший момент всякої усвідомленої суб'єктом дії, коли мета дії тільки виникає у свідомості. Після «оцінки» негайно відбувається пристосування.

Ф

Фабула – стислий зміст подій і пригод, зображуваних у драматичному творі; сюжетна основа, подана у послідовному зв'язку. Фабула відповідає на просте запитання: *а що було далі?* Сюжет, на відміну від фабули, відповідає на запитання: *чому саме?*

Фантазія – продукт уяви, створення нових образів на основі колишніх сприймань; компонент творчої діяльності актора і режисера.

Фарс – 1) вигляд середньовічного західноєвропейського народного театру побутового комедійно-сатиричного характеру, існуючого в XIV–XVI ст. Близький до німецького фастнахтшпилю, італійської комедії дель арте та ін.; 2) у театрі XIX–XX ст. – комедія-водевіль легкого змісту з переважно зовнішніми комічними прийомами.

Феєрія – театральна або циркова вистава з казковим сюжетом, сценічними ефектами.

Фрагмент – частина твору мистецтва, уривок тексту тощо.

Фурки – пристосування для переміщення на сцені декорацій.

Я

Ярус – один із середніх або верхніх поверхів у залі для глядачів.